

Πάντα τὰ ἔθνη

rruga:
Kryepiskopi ANASTAS

Republika

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ
Τηλ. 210.7272.315-317, Fax 210.7272310
ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 – Τ.Κ. 115 21 ΑΘΗΝΑ
GREECE
e-mail: ierapostoli@apostoliki-diakonia.gr

ΠΑΡΟΡΙΣΜΟΣ
ΤΕΛΟΣ
Ταξ. Γραφείο
Κ.Ε.Μ.Π.Α.
Αριθμός Ράβδου
9

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1/2007 ΚΕΜΠΑ.
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 3536

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ ΚΘ' – ΤΕΥΧΟΣ 113
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2010

«Εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί
τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος»

Μία ἀκόμη θεμελίωση στήν Kinshasa τοῦ Congo. Πρόκειται γιά τό δῶρο οἰκοδόμημα, πού θά στεγάσει τήν ἰατρική Σχολή καί τήν πληροφορική, τοῦ Πανεπιστημίου «Ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Ἀθωνίτης» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεντρώας Ἀφρικῆς.

Ἦταν ὄνειρο. Γίνεται πραγματικότητα. Προβλέπεται νά λειτουργήσουν τόν προσεχῆ Ὀκτώβριο, σὺν Θεῷ. Τήν ἰατρική Σχολή θά διευθύνει ὁ Καθηγητής τῆς ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καί διευθυντής τῆς Νευρολογικῆς Κλινικῆς τοῦ Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ κ. Σταῦρος Μπαλογιάννης.

Ἐπ' εὐκαιρία, πληροφοριακά, στήν Kinshasa, τόν παρελθόντα Φεβρουάριο ἀνακοινώθηκε, ὅτι ὁ Ὑπουργός Παιδείας τῆς χώρας ἀνακοίνωσε τήν ἀξιολόγησή του σύμφωνα μέ τήν ὁποία, τό Πανεπιστήμιο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας καταλαμβάνει τή δεύτερη θέση στήν κλίμακα τῶν Πανεπιστημίων τῆς Kinshasa μέ βαθμό 80%.

Δόξα τῷ Θεῷ!

† ὁ Κεντρώας Ἀφρικῆς Ἰγνάτιος

Ἡ ἀναβίωση
τῶν παραδοσιακῶν
τελετῶν
τῆς ἐνηλικιώσεως
στό Β. Καμερούν καί
τά προβλήματα
πού δημιουργοῦνται
στό ἱεραποστολικό ἔργο

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ τοῦ 2009 κατά τή διάρκεια τῶν μαθημάτων τοῦ Σεμιναρίου Ὁρθοδόξου Θεολογίας «Ὁ Ἅγιος Μάρκος» στό Γιαουντέ, εἶχα τήν εὐκαιρία νά ἀναπτύξω διάφορα θέματα Ποιμαντικῆς καί Κατηχήσεως μέ τοὺς 22 σπουδαστές. Ἐκεῖ, στίς μακρές συζητήσεις μας, τοὺς ἔθεσα τὸ ἐρώτημα: «Γιατί, κατά τή γνώμη σας παρ' ὄλη τήν κατήχηση καί τή Λειτουργική ζωή, παρ' ὄλο τόν ἐνθουσιασμό στήν ἀποδοχή τοῦ Χριστιανικοῦ μηνύματος, ἀπό τίς νέες Ἐκκλησιαστικές Κοινότητες, ὁ κόσμος μένει προσκολλημένος στίς πρακτικές τῆς μαγείας σέ κάθε δύσκολή του στιγμή;».

Οἱ ἀπαντήσεις ἦταν πολλές καί πολὺ ἐνδιαφέρουσες καί θά ἀξίζε νά τίς ἀναλήσουμε καί νά τίς παρουσιάσουμε συνολικά διότι εἶναι οἱ γνώμες τῶν Ἀφρικανῶν ἀδελφῶν μας γιά τοὺς ἰδίους τοὺς Ἀφρικανούς καί ὄχι οἱ δικές μας γνώμες καί ἀπόψεις γι' αὐτούς.

Θά σταθῶ σέ ἓνα παράγοντα πού ἀνέφεραν σχεδόν ὄλοιοι οἱ σπουδαστές ἀπό τό Β. Καμερούν καί παρ' ὄλο πού ἀφορᾶ στή φυλή τῶν Τιπουρί μπορούμε νά ποῦμε μέ βεβαιότητα ὅτι μᾶς παρουσιάζει κάποια πράγματα πού συναντᾶμε λίγο πολὺ σέ ὄλες τίς φυλές τῆς Ἀφρικῆς.

«Ἐνα ἀπό τά ἐμπόδια στήν κατήχηση εἶναι καί ἡ ἀναβίωση τῶν τελετῶν *μυήσεως ἢ ἐνηλικιώσεως* στό Β. Καμερούν».

Κράτησα κάποιες σημειώσεις από όσα μου ανέφεραν οι σπουδαστές και λίγους μήνες μετά εύρισκόμενος στο Β. Καμερούν συζήτησα τό θέμα διά μακρών μέ τό σύνολο τών ιερέων μας προσπαθώντας νά γνωρίσω τό πρόβλημα, νά τό αναλύσω καί νά προσδιορίσω πιθανές λύσεις.

Οί τελετές αυτές είχαν αδρανήσει καί σχεδόν εξαφανισθεί γιά τριάντα καί πλέον χρόνια καί έδώ καί μιά τριετία αναβίωσαν μέ πολλή δύσκολα έπακόλουθα γιά τό ευαγγελικό μήνυμα καί τό έν γένει αποστολικό μας έργο.

Ή αναβίωσή τους συνδέεται μέ μιά επίσκεψη-περιοδεία στά χωριά τοῦ Β. Καμερούν ενός κυβερνητικού αξιωματούχου ό οποίος, έλκει τήν καταγωγή του από τό Β. Καμερούν.

Εύρισκόμενος σέ σχετική άμνηχανία -όπως κάθε πολιτικός όταν έρχεται σέ άμεση έπαφή μέ τίς συνθήκες ζωής τοῦ λαοῦ- τοποθέτησε τά φλέγοντα θέματα σέ μιά διαφορετική βάση: συνέδεσε τήν τεράστια πολιτισμική διαφορά μεταξύ Βορρά καί Νότου μέ τήν προσπάθεια διατηρήσεως τής Άφρικανικής Πολιτισμικής Ταυτότητας, καί εκεί άκριβώς έθιξε τό θέμα τής αναβιώσεως τών τελετών «*μυήσεως ἢ ένηλικιώσεως*».

Οί παραδοσιακοί Άρχηγοί επικρότησαν τήν πρόταση καί έσπευσαν νά άδράξουν τήν ευκαιρία οργανώνοντας τίς τελετές αυτές καί δίνοντάς τους έπίσημο χαρακτήρα.

Έτσι, λίγους μήνες μετά άρχισαν νά εμφανίζονται στίς άγορές καί στά παζάρια νέοι πού φορούσαν κόκκινα ρούχα, κοκάλινα κολιέ στό λαιμό καί λευκά παπούτσια καί μέ μιά παράξενη συμπεριφορά πράγμα πού σηματοδοτούσε στόν περίγυρό τους τό ότι είχαν ήδη περάσει μέ έπιτυχία τήν τελετή τής «μυήσεως ἢ ένηλικιώσεως» .

Οί νέοι αυτοί δέν μιλούσαν σέ κανέναν καί δέν κοιτούσαν κανένα, συμπεριφέρονταν σάν ναρκωμένοι ἢ υπό τήν έπήρεια κάποιας έντονης έμπειρίας.

Σύμφωνα μέ τά άκόλουθα τής «*μυήσεως*» θά έπρεπε τά άδέλφια τους νά τους πληροφορήσουν νά τους πουν ότι είναι άδέλφια τους, νά τους πουν τό όνομά τους καί μετά νά τους παρουσιάσουν στους γονείς καί στήν ύπόλοιπη οίκογένεια. Οί «*μυημένοι*» παρουσιάζουν μιά παράξενη συμπεριφορά, δέν αναγνωρίζουν κανέναν, είναι σάν νά ξυπνοῦν από μιά μακρά άμνησία. Έτσι έχουν τήν άνάγκη νά ξαναγνωρίσουν τόν κόσμο τους καί τό ποιοί πραγματικά είναι καί οι ίδιοι.

Ή συμπεριφορά αυτή είναι πλησματική καί έλεγχομένη από τούς ίδιους, άπλώς είναι ό μόνος τρόπος νά παρουσιάσουν στήν κοινωνία τους ότι είναι ένηλικά μέλη καί άξιοι έμπιστοσύνης.

Μέ αυτόν τόν τρόπο ξαναβρίσκουν σιγά - σιγά τόν ρυθμό τής κανονικής τους ζωής.

Τί είναι όμως οι τελετές τής «μυήσεως»;

Μετά τήν «έορτή τοῦ κόκορα»- ἡ πιό σημαντική έορτή τής φυλής τών Τιπουρί- οι πρós «μύησιν» νέοι υπό τήν άρχηγία ενός μεγαλυτέρου τους άρχηγού αναχωροῦν γιά τίς πλέον άκατοίκτης περιοχές τής Σαβάνας. Οργανώνονται σέ ομάδες τών 10-15 άτομων. Ύποχρεωτικά άποβάλλουν όλα τά ρούχα τους καί βάφουν όλόκληρο τό σώμα τους μέ μιά «μπογιά-άλοιφή» πού κατασκευάζουν από ένα θάμνο τής έρήμου. Ή άλοιφή αυτή πλέον τών χρωστικών της ιδιοτήτων έχει καί άντισηπτικές - λιπαντικές ιδιότητες πού βοηθοῦν τή διαβίωση στήν έρημο.

Οί ομάδες παραμένουν στήν ύπαιθρο τής έρήμου καί θά πρέπει νά έξασκηθοῦν στό νά κατασκευάζουν όπλα, νά βρίσκουν τροφή τήν ήμέρα καί τή νύκτα, νά βρίσκουν νερό εκεί πού δέν ύπάρχει, νά άνάβουν φωτιά, νά στήνουν παγίδες, νά έπιβιώνουν καί νά δροῦν σάν ομάδα.

Ο άρχηγός -παλιός μύστης- έχει δικαίωμα ζωής καί θανάτου επί τών «μυημένων». Αυτός τούς δίνει ένα νέο όνομα καί τούς μαθαίνει μιά νέα γλώσσα -παραφθορά τής γλώσσας τών Τιπουρί- καί είναι υπεύθυνος γιά τή «μύησή» τους στά μυστικά τής φυλής.

Άνάμεσα σέ αυτά τά μυστικά είναι καί ό τρόπος άποφυγής τής μαγείας καί ό έξιλασμός τών κακών πνευμάτων τοῦ πολέμου, τής θανατηφόρας άρρώστιας, τής κακοτυχίας κ.λπ.

Θά χαρακτηρίσαμε τήν όλη προσπάθεια τής «μυήσεως-ένηλικιώσεως» σάν μιά στρατιωτική έκπαίδευση πού άποσκοπεί στήν προετοιμασία καί στή βάση τών άρχαίων πόλεων-κρατῶν πού μόνον έχοντας τείχη θεωροῦσαν σάν τείχη τους τά στρατιωτικά έκπαιδευμένα μέλη τους, ἡ τελευταία, όμως, παράγραφος συνδέει τίς τελετές αυτές μέ τά παραδοσιακά θρησκευματα καί παραγκωνίζει έντελώς τό νόημα τοῦ Ευαγγελίου.

Σέ συνδυασμό μέ τίς άπίστευτες ταπεινώσεις πού ύφίστανται οι πρós «μύησιν-ένηλικίωσιν» νέοι καί στήν προσπάθειά τους νά άπαρνηθοῦν, νά άποκοποῦν από κάθε έννοια έτεροφυλοφιλίας ήδονής καί άναμνήσεως μέ άπαράδεκτο τρόπο -(θεωροῦμε σκό-

πιο νά μὴν μποῦμε σέ λεπτομερεῖς περιγραφές στήν παρούσα παράγραφο)- θά ἴεγαμε ὅτι οἱ τελετές αὐτές ἔχουν ἕναν καθαρά ἀπάνθρωπο καί ἀντι-ευαγγελικό χαρακτήρα.

Ὅταν, πλῆον, ὀλοκληρώσουν τόν κύκλο τῆς «μυήσεως» δίδουν «ὄρκο σιωπῆς» καί παίρνουν τόν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς στά χωριά τους σηματοδοτώντας τόν μέ ἄγρια ξυλοκοπήματα ὅσων συναντήσουν στόν δρόμο τους καί μέ βιασμούς γυναικῶν πού τυχόν θά βρεθοῦν στά ὄρια ἀσφαλείας, ὅπως αὐτοί τά κρίνουν σύμφωνα μέ τήν ἐκπαίδευσή τους...

Κατόπιν ντύνονται μέ κόκκινα ροῦχα, σέ ἀνάμνηση τῆς κόκκινης μπογιᾶς κατά τούς μῆνες τῆς μυήσεώς τους, φοροῦν ἄσπρα παπούτσια σάν σύμβολο τοῦ ὅτι περπάτησαν σέ ἀπάτητα-μυστικά μέρη καί ἔμαθαν μυστικά καί φοροῦν κολλίε πού γι' αὐτούς κάθε χάνδρα συμβολίζει καί μιά κρυφή ἐπιτυχία... καί ἐμφανίζονται μέ τήν παράξενη συμπεριφορά πού προαναφέραμε.

Δυστυχῶς εἶναι πολὺ δύσκολο νά ἀντιμετωπίσουμε ποιμαντικά τό φαινόμενο καθότι ποτέ –παρά μόνο μετά ἀπό χρόνια– κανένας δέν θά μαρτυρήσει ὅτι

συμμετεῖχε στίς τελετές αὐτές.

Ἔτσι μιλήσαμε γενικά γιά τήν μὴ μετοχή τῶν νεαρῶν μας χριστιανῶν σέ αὐτές τίς τελετές καί καταδικάζουμε τό μέρος αὐτῶν τῶν τελετῶν πού ἔρχεται σέ ἄμεση ἀντίθεση μέ τόν Εὐαγγελικό Λόγο.

Σέ παλαιότερες γραφές εἶχαμε προσδιορίσει τό τί σημαίνει γιά τόν Ἀφρικανό ἡ ἔννοια τῆς φυλῆς καί πόσο ζωτικά εἶναι συνδεδεμένη ἡ ὑπαρξή του μέ τή φυλή του. Γιά νά προσδιορίσουμε τίς πραγματικές διαστάσεις τοῦ προβλήματος θά πρέπει νά φανταστοῦμε τό κάθε νεαρό μέλος τῆς

φυλῆς «μεταξύ σφύρας καί ἄκμονος», ἀπό τή μιά πλευρά, ἡ πανάρχαια συνήθεια τῆς φυλῆς καί ἀπό τήν ἄλλη μιά –πολύ νεαρή γιά τά Ἀφρικανικά δεδομένα– διδασκαλία αὐτοθυσιαστικῆς πίστεως καί ἀγάπης στό πρόσωπο τῆς ἀποκεκαλυμμένης Θεότητας τοῦ Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Θεοῦ, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ...

Τί, καί μέ ποιά κριτήρια θά ἐπιλέξει ὁ νεαρός Ἀφρικανός;

Αὐτό ἐπίσης πού δέν θά πρέπει νά διαφεύγει τῆς προσοχῆς μας εἶναι ὅτι, πίσω ἀπό τό φαινόμενο αὐτό κρύβεται ἡ πρωταρχική σύγκρουση τοῦ παγανιστικοῦ πνεύματος μέ τό πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ καί αὐτό τό γνωρίζουμε πολὺ καλά ἀπό τίς Πράξεις καί ἐπιστολές τῶν Ἀποστόλων καί κυοφορεῖ πάντοτε τό πνεῦμα τοῦ Συγκρητισμοῦ...

Ἐδῶ δίκαια κάποιος θά ἔθετε τό ἐρώτημα: «Θά μπορέσει ὁ Εὐαγγελικός Λόγος νά ὑπερισχύσει τῶν φυλετικῶν αὐτῶν ἐθίμων χωρίς νά ἀλλοιωθεῖ καί νά μεταμορφωθεῖ σέ ἕνα συγκρητικό ἐξάμβλωμα;».

Ἡ ἀπάντηση φαίνεται δύσκολη καί ἡ ἀποφυγή τοῦ συγκρητισμοῦ ἀκόμα δυσκολότερη... Τό νά περιμένουμε νά φανερωθεῖ –ἂν δέν ἔχει ἀκόμα φανερωθεῖ-

αὐτό τό μόρφωμα ἀκόμα πιό ἐπώδυνη λύση... Νομίζω ὅτι, ὅταν κάποιος ἐπισημάνει τό πρόβλημα καί τόν κίνδυνο καί τά θέσει ἐνώπιον τοῦ Εὐαγγελίου δηλαδή, ἐνώπιον τοῦ ἰδίου τοῦ Χριστοῦ θά βρεῖ σίγουρα λύση...

Μιά λύση πού θά μπορούσε νά καρποφορήσει εἶναι ἡ χρήση τοῦ Εὐαγγελικοῦ λόγου ὅπως τόν χρησιμοποίησε πρῶτος ὁ Κύριός μας καί κατόπιν οἱ Μαθητές Του. Ἕνας λόγος πλούσιος σέ μεταφορές, εἰκόνες, σύμβολα καί ἀνθρώπινα παραδείγματα συμπεριφορῶν πού ἀνάγουν τά πάντα σέ μιά πρόγερση τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν...

Νά, πῶς ἀπευθυνόταν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος πρὸς τοὺς Ἐφεσίους πρῶτων «μύστες» τῆς Μεγάλης τῶν Ἐφεσίων Ἀρτέμιδος... «*Τό λοιπόν ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ καί ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ἐνδύσασθε τήν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τό δύνασθαι ὑμᾶς στήναι πρὸς τὰ μεθοδεῖας τοῦ διαβόλου· ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἶμα καί σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικά τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τήν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστήναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ καί ἅπαντα κατεργασάμενοι στήναι. στήτε οὖν περιζωσάμενοι τήν ὀσφύν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ καί ἐνδυσάμενοι τόν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, καί ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τό θυρεόν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τά πεφυρωμένα σβέσαι· καί τήν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθαι καί τήν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὅ ἐστι ρῆμα Θεοῦ...» (Ἐφ. 6, 10-18).*

Ἄν κατορθώναμε νά μεταγγίσουμε αὐτούς τοὺς λόγους τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἑθῶν στά Ἑθνη πού μεταφέρουμε τόν Εὐαγγελικό Λόγο –(ἔθνη χωρίς τό ὑπόβαθρο τῆς ἐλληνικῆς παιδείας)- σίγουρα θά ἀλλάξαμε πολλὰ μέσα σέ πολὺ σύντομο χρονικό διάστημα διότι οἱ λόγοι αὐτοί ἐμπεριέχουν ὄχι μιά ἀπλή πρόταση στό

πρόβλημά μας ἀλλὰ μιά δυναμική λύση... δυστυχῶς ὅμως εἴμεθα ὀλίγοι ἕως ἐλάχιστοι γιά θεαματικά ἀποτελέσματα... καί τοῦτο διότι ἐξακολουθοῦμε νά πιστεύουμε ὅτι, τό Εὐαγγέλιο ἀποτελεῖ μοναδική λύση γιά τήν Ἀφρική τοῦ σήμερα καί τοῦ αὔριο ὅπως ἀποτελοῦσε τή μοναδική λύση καί γιά τήν Ἀφρική τοῦ χθές πού δυστυχῶς μᾶς ἦταν ἄγνωστη καί ἀπόσιτη...

Ζητοῦμε τήν εὐαισθητοποίηση τῶν χριστιανῶν ἀδελφῶν μας σέ καιρούς δυσχειμέρους πού εὐνοοῦν τήν ἀποξένωση καί τόν ἀποκλεισμό... δύσκολο νά ξεπεράσουμε τό σήμερα καί νά ἀνοικτοῦμε στήν ἐρχομένη καί ἤδη παρούσα Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν... ἄς ζητήσουμε, λοιπόν, κάτι πιό εὐκόλο μέ τόν λόγο τοῦ Ἀποστόλου Παύλου γιά τήν ἀποστολή του στά Ἑθνη...

«*εἰς αὐτό τοῦτο ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκατε-ρῆσει καί δεήσει ὑπὲρ πάντων τῶν ἀγίων, καί ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου, ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τό μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν ἀλήσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι ὡς δεῖ με λαλήσαι.*» (Ἐφ. 6, 18-20).

Εὐχεσθε ἀδελφοί ἅγιοι ὑπὲρ τῶν δυσκολιῶν μας...

† ὁ Καμερούν Γρηγόριος

Προσφώνηση του Σεβ. Μητροπολίτου Νιγηρίας σέ χειροτονία Διακόνου

Μέ τήν εὐλογία τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Θεοδώρου, τήν Κυριακή 7 Φεβρουαρίου ἐ.ξ., στόν ἱερό ναό ἁγίου Λουκά Πατησίων, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νιγηρίας κ. Ἀλέξανδρος, τέλεσε τήν εἰς διάκονο χειροτονία τοῦ π. Φίλιππου Boivodic. Σερβοβόσνιος στήν καταγωγή, ὁ τριαντάχρονος π. Φίλιππος ἔχει σπουδάσει Θεολογία στό Βελιγράδι καί στήν Ἀθήνα, ἐνῶ σήμερα εἶναι φοιτητής στό Πανεπιστήμιο τοῦ Πειραιᾶ. Ὁ π. Φίλιππος θά διακοπήσει τίς ἀνάγκες τῆς ἱεραποστολῆς στή Μητρόπολη Νιγηρίας.

«Μία εβδομάδα πρὶν τῆ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστή προβάλλει ἐνώπιόν μας ἡ Παραβολή τῆς μέλλουσας Κρίσης, καί τί νόημα μπορεῖ νά πάρει γιά ἐμᾶς; Μνημονεύουμε ἕνα μελλοδικό γεγονός, θυμόμαστε κάτι πού ἀκόμα δέν ἔχει γίνει. Τό γεγονός αὐτό εἶναι ὁ ἐρχομός τοῦ Χριστοῦ «κρίναι ζώντας καί νεκρούς».

Παράδοξο θά ἔλεγε κανείς, ὅσο παράδοξη εἶναι ἡ Ἀγάπη. Ἀπό τήν ἄλλη τὸ τώρα μᾶς λήπει ἔχει σημασία. Τό χάσμα μέγα, ἡ ἀπόσταση ἀπροσμέτρητη; Στό τότε, ἴσως ναί. Στό τώρα, ὅμως, τό χάσμα τό γεφυρώνει ὁ Χριστός, πού γίνεται συνάνθρωπος. Ἐμεῖς ὅμως; Οἱ ἐπιλογές μας μποροῦν νά τό γεφυρώσουν, ἢ νά τό διευρύνουν καί ἡ εὐκαιρία τῆς γεφύρωσης εἶναι στό τώρα, σέ αὐτόν τόν κόσμο καί στό κάθε πρόσωπο πού ἔρχεται ὡς ἀποκάλυψη τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ.

Στό τότε δέν σημαίνει ὅτι ἡ Ἐκκλησία καί τὰ μέλη της προλέγουμε τὰ μέλλοντα ἀλλὰ κοιτάμε τὰ ἔσχατα, τήν Ἀγάπη, διότι ἡ οὐσία τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶναι ἡ Ἀγάπη, ὁ Θεός ἔφτιαξε τόν κόσμο ἀπό Ἀγάπη καί ἡ Ἀγάπη θά εἶναι ὁ τελικός Κριτής. Ἡ μέλλουσα πόλη μᾶς παρουσιάζεται σήμερα ὡς συνισταμένη σχέσεων μέ τόν ἀδελφό ἢ τῆς ἑλληειψῆς τους. Ἡ ἀγάπη, ἡ πολὺ συγκεκριμένη, μέ τόν πιό συγκεκριμένο τρόπο, τίθεται ὡς κριτήριο πού ἀπευθύνεται σέ συγκεκριμένα πρόσωπα.

Ἡ Κρίση εἶναι ἐμπρακτική καί ὄχι ἰδεολογική: Τί πραγματώνουμε, πόση ἐγνοια ἔχουμε γιά τό πρόσωπο τοῦ συγκεκριμένου ἀλλοῦ καί αὐτή γίνεται ἡ βάση τῆς πνευματικῆς ζωῆς, ὅσο οἱ ξένοι εἶναι οἱ ἐν ἐτέρῳ μορφή Χριστοί. Κριτήριο δέν εἶναι ἡ λεκτική ὁμολογία, (οὐ πᾶς ὁ λέγων

με Κύριε Κύριε) ἀλλὰ ἡ ἐμπρακτική ἀγάπη, πού δωρίζεται, ἀκόμα καί ἐκεῖ πού δέν ὑπάρχει ἐλπίδα γιά ἀνταπόδοση, ἰδίως ἐκεῖ.

Ἡ σχέση Θεοῦ καί ἀνθρώπου, προσδιορίζεται ἀπό τή σχέση ἀνθρώπου μέ τόν ἄνθρωπο. Ὅλα κάποτε θά γίνουν παρελθόν καί τί θά μείνει; Ὅτι δώσαμε, «τά δέ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν». Μόνο ἡ πράξη τῆς Ἀγάπης ἡ ὁποία οὐδέποτε ἐκπίπτει, ἡ τελεία ἀγάπη πού ἔξω βάλει τόν φόβο τοῦ ξένου.

Διότι ὁ Θεός μας, εἶναι ὁ Θεός πού ξενιτεύεται ἀπό τοὺς οὐρανοὺς καί γίνεται μετανάστης ἀπό ἀγάπη, ἀπό βρέφος στή φάτνη, μέχρι τῆ Σταύρωση καί τήν Ἀνάστασή Του, ζεῖ σέ ἀσταμάτητη μετακίνηση, σέ μία πορεία, μᾶς λήπει φίλους καί ὄχι δούλους. Ἀναξιοπρεπῆς θά λέγαμε, πού ἀγαπᾷ τόν ἄνθρωπο περισσότερο ἀπό τό κύρος Του. Ὁ κόσμος καί τό φρόνημά του μᾶς λήπει: Ὁ «ἄλλος» εἶναι ἀπό κίνδυνος ἕως ἀπειλή. Ἡ λογική τί λήπει; Ὅτι πρέπει νά δεθοῦμε στό ἄρμα πού μᾶς λήπει ὅτι οἱ ἄλλοι, οἱ ξένοι, οἱ μετανάστες –γενικῶς– εἶναι ἐπικίνδυνοι...

Τό πρόβλημα εἶναι πῶς ὁ «ἄλλος» θά γίνει οἰκεῖος μας, καί πῶς ἡ ὁποία προκατάληψη ὑποχωρεῖ μπροστά στή σχέση μας μέ ἐκεῖνον; Μέ λίγα λόγια πῶς δέν θά ἀρκεστοῦμε στήν εἰκόνα πού προβάλλεται γιά τόν «ἄλλο», ἀλλὰ θά ἀναζητήσουμε τόν ἴδιο τόν «ἄλλο», θά ἀναζητήσουμε τό μυστήριο τοῦ ἀδελφοῦ.

Ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι τό ἀντίθετο τοῦ φανατισμοῦ, τῆς μισαλλοδοξίας. Ἡ Ἐκκλησία, ὄχι λόγῳ κανόνων καλῆς συμπεριφορᾶς, παύει νά εἶναι Ἐκκλησία ἂν δέν εἶναι φιλόξενη, γιατί; Διότι τό ἱερότερο καί φωτεινότερο δόγμα τῆς Ἐκ-

κλησίας μας, εἶναι ἡ Ἁγία Τριάδα καί στήν ἀγιογράφῃ τῆς εἰκονίζεται ὡς «ἡ Φιλοξενία τοῦ Ἀβραάμ»: Τρεῖς Ἄγγελοι ἐμφανίζονται ὡς ξένοι τοὺς ὁποίους δεξιώνεται ὁ Ἀβραάμ καί ἡ Σάρα. Ἡ φιλοξενία ἀναδεικνύεται σέ ὑπατο «πιστεύω» τῆς Ἐκκλησίας καί τῶν μελῶν της.

Ἡ Ἐκκλησία μένει πιστή, ὅταν δέν ἐνδίδει στήν ξενοφοβία ἀπό ὅπου καί ἂν προέρχεται. Μένει Ἐκκλησία ὅταν σταυρώνεται καί ὄχι ὅταν παίρνει τό μέρος τῶν Σταυρωτῶν. Μένει Ἐκκλησία ὅταν δεξιώνεται τοὺς ξένους καί τόν κάθε ξένο, ὅταν κατακτᾷ τόν κατακτητή της, ὅταν ἐμπνέει μέ τῆ δύναμη τῆς καταλλήλας, τῆς παντοδύναμης ἀδυναμίας τῆς Σταυρωμένης Ἀγάπης. Στήν Ἐκκλησία, στό Σῶμα Του, ὑπερβαίνονται πάντα οἱ ὑποτιμήσεις τῆς φυλῆς καί τοῦ φύλου, οἱ διαιρέσεις τῆς ἐθνικότητας. Γιατί; Γιατί ὁ Χριστός περιλαμβάνει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ἀνεξάρτητα ἀπό χρῶμα, φύλο, φυλή, ἡλικία, ξεπερνᾷ τίς διακρίσεις, «δέν ὑπάρχει Ἰουδαῖος καί Ἑλληνας, ἀλλὰ ὅλοι εἶστε ἕνα...».

Καί ἂν πάνω στόν Σταυρό ὄλη ἡ γῆ σταυρώνεται, ἡ ἀγάπη σταυρώνεται ἀπό τόν ἐγωκεντρισμό, ἀπό τό συμφέρον, χωρίς ἀγάπη δέν εἴμαστε ἄνθρωποι, χωρίς Σταυρό δέν μποροῦμε νά διακηρύσσουμε ὅτι εἴμαστε Χριστιανοί, χωρίς φιλοξενία δέν μποροῦμε νά λέμε μέ τρόπο πομπῶδη ὅτι εἴμαστε πατριῶτες. Στή θέση τῆς σχετικότητας μπαίνει ἡ σχετικότητα, στή θέση τῆς ὑπαρξης ἡ συνύπαρξη, στή θέση τοῦ μονολόγου ὁ διάλογος, στή θέση τοῦ ἐγώ τό ἐσύ γιατί ἡ πραγματική ἠθική, ἀρχίζει ὅταν μπαίνει στή σκηνή ὁ «ἄλλος», ὁ «ξένος», ὁ διαφορετικός. Τό παράδοξο τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀνθρώπου δέν εἶναι νά δεχθεῖ τόν ἄλλο μέ ἀνοχή, ἢ μέ οὐδετερότητα ἀλλὰ μέ Ἀγάπη, νά γίνει Ἀγάπη, νά ἔρθει σέ ρῆξη μέ κάθε τι πού δέν εἶναι ὑπέρ τοῦ ἀνθρώπου.

Εὐκόλο στά λόγια, παραμένει ὅμως πρόκληση καί θέλει ἀπόφαση, εὐθύνη, ἐργασία, γιά νά μὴν εἶναι οἱ ἴδιοι οἱ Χριστιανοί οἱ κατήγοροι καί τὰ ἐμπόδια τοῦ Χριστιανισμοῦ. Νά μὴν εἶναι ἐκεῖνοι πού κάνουν τόν Χριστιανισμό μιά κλειστή γροθιά, μιά ἀπρόσιτη περιοχή, ἕνα προνομιοῦχο ἱερατεῖο, γιά νά μὴν εἶναι οἱ Χριστιανοί ἐκεῖνοι πού δέν σέβονται τήν ἀξιοπρέπεια καί τήν ἐλευθερία τοῦ ἀλλοῦ, ἀλλὰ ἐκεῖνοι πού ἐγείρονται ἀπό τοὺς τάφους τῆς κοινωνικῆς ἀδικίας, ἐκεῖνοι πού βλέπουν τοὺς κεκοιμημένους τους, ἀλλὰ κυρίως τοὺς ζωντανούς τους ἀναστάσιμα, δηλαδή ὡς εὐκαιρία καί ὄχι ἀπειλή, ὡς συνοδοιπόρους καί ὄχι ὡς ἀντιπάλους, ὡς συντρόφους καί ὄχι ἐχθρούς.

Ὁ ἄλλος εἶναι ὁ πλησίον, ὁ Παράδεισός μου καί ὄχι ἡ κόλασή μου. Ὁ ἄνθρωπος γιά τόν ἄνθρωπο δέν εἶναι «ἄλλος» ἀλλὰ συνάνθρωπος, ὁ ἀδελφός τοῦ Χριστοῦ, ὁ Χριστός. Ἐκεῖνος ταυτίζει τόν ἑαυτό του μέ τοὺς ἐλάχιστους, μέ τοὺς διαφορετικούς. Μπορεῖ, ὅμως, νά ὑπάρχει δούλος ἀνώτερος ἀπὸ τόν Κύριό Του; Καί ἂν ὁ Χριστός δέν σταυρώθηκε καί δέν θανατώθηκε καί γιά τόν τελευταῖο ξένο, δέν σταυρώθηκε γιά κανένα μας, καί τό λήπει ὁ ἴδιος τήν Κυριακή τῆς Κρίσης: «Ἔνεος ἤμουν... καί μέ περιθάληψατε μέ ἀγάπη» καί «Ὅποιος περιθάληπει ἕναν ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἀσχημοὺς καί ξένους ἀδελφούς, ἐμένα περιθάληπει».

Ἄν ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁ μεταμορφωμένος κόσμος μέσα στόν κόσμο τῆς φθορᾶς, τότε ὁ γνήσιος Χριστιανός, δέν φοβᾶται, τοῖμα νά ἐμπιστεύεται, νά συμπάσχει καί νά ἀναδίδει σιγουριά, βλέπει τόν ἕτερο ὡς ἐταῖρο, τόν ἀλλόφυλο ὡς τόν ξένο Χριστό καί τό νά ζεῖς γιά τήν Ἐκκλησία σημαίνει νά σχετίζεται. Μόνο ἡ Ἀγάπη θά ἐπιβιώσει ὡς ὑπαρξη, διότι μόνο ἡ ἀγάπη ὄντως ὑπάρχει, ἡ ἀγάπη ἐνώνει, ἡ ἀγάπη ζεῖ.

Ἔρουμε ὅτι μέχρι τῆ Δευτέρα Παρουσία τοῦ Χριστοῦ μπορεῖ νά φαίνεται ὅτι ἐπικρατεῖ ἡ ἔνταση, ὁ ἐκφυλισμός, ἡ ἀδικία, ἡ διάκριση, ὁ φόβος, αὐτό δέν μπορεῖ νά μᾶς ἀπαλλῆλασει ἀπὸ τό χρέος νά κάνομε ὅ,τι μποροῦμε ὡστε ἂν αὐτός ὁ κόσμος δέν γίνει Παράδεισος τουλάχιστον νά μὴ γίνει κόλαση, καί ὁ Παράδεισος εἶναι κοινωνία γιά ὅλους, ὁ Χριστός εἶναι γιά ὅλους. Ἐκεῖ πού ἐψύχη ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν, ἐκεῖ πού ἔν μέλος πάσχει συμπάσχουν ὅλα τὰ μέλη, ἄς θυμόμαστε τί λήπει ὁ Μέγας Γρηγόριος: «Χριστόν ἐπισκεψώμεθα, Χριστόν θεραπεύσωμεν, Χριστόν ἐνδύσωμεν, Χριστόν συναγάγωμεν... γενοῦ τῷ ἀτυχοῦντι θεός, τό ἔλεον Θεοῦ μιμησάμενος».

Ἀγαπητὲ Ὑποδιάκονε,

Ἡ διακονία σου εἶναι ἀπὸ τήν Ἐκκλησία καί εἶναι γιά τήν Ἐκκλησία. Καί ὅπως τίποτα δέν ἀπολυτοποιεῖται στήν Ἐκκλησία, ἔτσι καί ἡ διακονία, δέν πρέπει νά ἀλλοιώνεται σέ τρόπο ἐπίδειξης καί μέσο αὐτοθαυμασμοῦ. Ἡ διακονία εἶναι θυσία καί Ἐκεῖνος ὄχι μόνο δέν θυσίασε κανέναν, ἀλλὰ ἔγινε ὁ ἴδιος θύτης καί θύμα, ξένος, ἀνατρέποντας τόν φαῦλο κύκλο τῆς βίας. Ἡ διακονία σου νά εἶναι διακονία ἀγάπης, πνευματικῆς εὐαισθησίας καί ἐλευθερίας. Ἡ διακονία σου νά σέ πηγαίνει πιό κοντά στήν οὐσία τῆς Ἐκκλησίας καί στό μυστήριο τοῦ ἀδελφοῦ, στό «ἐν» τοῦ ὁποίου ἐστὶ χρεία. Νά σέ πηγαίνει πιό κοντά στήν ταπείνωση, στόν Χριστό καί στήν ἀλήθειά Του.

Ἡ διακονία δὲν εἶναι σύμβολο, εἶναι τρόπος ζωῆς καὶ ὁμολογίας τῆς πίστεως. Τὸ ἀνοιγμά μας, ἡ ἱεραποστολή μας δὲν εἶναι κάτι ξέχωρο ἀλλὰ νὰ εἶναι τρόπος πού βιώνεις καὶ ὁμολογεῖς τὴν πίστη σου. Νὰ ζήσεις τὴν Ἐκκλησία καὶ νὰ ἐμπνέεις γιὰ νὰ γίνεται ἡ διακονία σου, «ἀνάσα» τῆς Ἐκκλησίας, ὄχι δικό σου κατόρθωμα καὶ κατάκτηση πού ἐπιζητᾷ ἐναγώνια τὴν ἐγκόσμια ἀναγνώριση. Ἡ Ἐκκλησία μέσα στὸν μικρόκοσμό μας, στὴ Μεγάλη, σέ φανερώσεις, Σαρακοστή, μᾶς καλεῖ σέ μεγάλες στιγμές· νὰ ἐπιστρέψουμε στὰ οὐσιώδη, νὰ ἐξετάσουμε τὸν ἑαυτό μας μέ βάση τὸ Εὐαγγέλιο, νὰ εἴμαστε πιὸ ἀνοιχτοί, νὰ κοιτάμε χαμηλὰ γιὰ νὰ βλεπούμε μέσα μας καὶ μέσα στὸν ἄλλο, νὰ εἴμαστε πιὸ σιωπηλοὶ γιὰ νὰ ἀκούσουμε τὸν ἄλλο, νὰ μὴν ἀδιαφοροῦμε γιὰ τὸ καλὸ, νὰ εἴμαστε πιὸ ἐλεύθεροι, δηλαδή πιὸ μετανοημένοι, πιὸ ἀξιοπρεπεῖς, πιὸ ταπεινοί, νὰ προετοιμαζόμαστε γιὰ νὰ οἰκιοποιηθοῦμε τὸν Ξένο.

Νὰ σέ συχαρῶ καὶ νὰ σέ καμαρώνω πάντα νὰ ἀνθίζεις ὡς προσωπικότητα, νὰ εἶσαι πρότυπο ἀναστάσιμης ζωῆς καὶ χαρᾶς καὶ ὅταν ἴδῃς «Ὁ ἐμός ἔρως ἐσταύρωται», νὰ προσανατολιζέσαι στὴν Ἀγάπη Του. Νὰ ἀντιμετωπίζεις τὴν Παρθενία ὡς τὴν παρουσία Ἐκείνου, ὄχι ὡς μιά ἀπουσία, ἀλλὰ ὡς τὸ πιὸ δημιουργικὸ καὶ καθόλου ἐξασφαλισμένο ἄθλημα. Νὰ εἶσαι γεμάτος στὸ «ἀπὸ μέσα πλοῦτος», νὰ εἶσαι ὁ ἐκκλησιαστικὸς λειτουργὸς «πυρός» καὶ ὄχι ἄγαλμα ἠθικισμοῦ πού μπορεῖ προσωρινὰ νὰ ξεγελᾷ ἀλλὰ σίγουρα δὲν ἐμπνέει.

Μὴν ταυτίζεις τὴν ἀξία μέ τὸ ἀξίωμα, μὴν θεωρῆσεις ὅτι τὸ ἀξίωμα θὰ σέ ἀγιοποιήσει ἀλλὰ νὰ βάζεις τὸ λιθαράκι τῆς εὐσεβείας σου, ὥστε ἡ θυσία σου νὰ προστεθεῖ στὴ θυσία Του. Νὰ μὴ λησμονεῖς ὅτι διακονοῦμε αὐθεντικά τοὺς πάντες «οὐ διὰ τὰς δικαιοσύνας ἡμῶν, ἀλλὰ διὰ τὰ ἔλεη Του καὶ τοὺς οἰκτιρμούς Του» (Θ. Λειτουργία Μ. Βασιλείου), τὴ βεβαιώσει τῆς ἀφάτου φιλοφροσύνης Του, ὑποφέροντας γιὰ τοὺς πάντες γιὰ τὸ «βασίλειο ἱεράτευμα», καὶ εἰκονίζουμε τὸν μυστηριακὰ παρόντα Κύριο.

Νὰ θυμᾶσαι ὅτι δὲν εἶσαι διοικητὴς ἀλλὰ πατέρας τῆς Συνάξεως καὶ τὸ ὅτι κατατάσσεται (μισοθολογικά) στὸ καθεστῶς τῶν δημοσίων υπαλλήλων, δὲν σέ δικαιολογεῖ νὰ ἀλλοιώνεσαι σέ παγερό υπάλληλο, σέ ἄχαρο γραφειοκράτη, σέ δικαστὴ, σέ σκληρὸ ἐπαγγελματία. Μὴν ἀνταλλάξεις τὴν ἱερατικὴ σου ἐλευθερία μέ τὴν ὅποια κρατικὴ ἐξασφάλιση ἀλλὰ νὰ γίνεσαι ξανά καὶ

ξανά μάρτυρας τῆς Ἀγάπης Του, ἀδιάκοπα διάκονος τῆς ἑνσαρκῆς ἀγάπης Του.

Μέλη τοῦ Σώματός Του δὲν εἴμαστε μόνο ἐμεῖς, ὡς τὸ ἀπόκοσμο ἱερατεῖο ἀπὸ τὸ ὅποιο πρέπει νὰ σωθοῦν οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ νὰ σωθοῦμε μαζί μέ τοὺς ἄνθρώπους. Νὰ κατανοοῦμε τὸν κόσμο, πρὶν τοῦ προσφέρουμε τὸν Λόγο, δὲν σημαίνει βέβαια ὅτι θὰ γινόμαστε ἀνθρωπάρεσκοι γιὰ νὰ μᾶς ἀναγνωρίσει ὁ Θεός. Νὰ σέ συναρπάσει ἡ δύναμή Του, νὰ σέ νικήσει ἡ θυσία Του. Σκέψου ὑπεύθυνα τί ἐγκαταλείπεις καὶ πού καλεῖσαι ὅταν θὰ περνᾷς τὴν Ὠραία Πύλη, ὅτι κάθε πύλη μπορεῖ νὰ γίνει Ὠραία Πύλη, καὶ ὅταν ἀκούς Ἐκείνον πού σέ ἐξέλεξε, Ἐκείνον πού σέ κάλεσε, νὰ μὴν ξεχνᾷς ἀπὸ ποιο πνεῦμα ἔχεις γεννηθεῖ καὶ ἀπὸ ποιο πνεῦμα συνεχῶς ὀφείλεις νὰ ἀναγεννιέσαι. Νὰ μὴν ξεχνᾷς ὅτι ὀφείλεις νὰ εἶσαι διάκονος ἀκόμα καὶ σέ ἐκείνον πού σέ ἀρνεῖται, ἰδίως σέ ἐκείνον. Καὶ νὰ μὴν ξεχνᾷς τὸ ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν μᾶς ἀνήκει, δὲν εἶναι μέσο ἀλλὰ ὁ τελικὸς μας προορισμὸς, πού τὸν προετοιμάζουμε γιὰ τὴν φιλάδηφο διαδοχή.

Θέλω νὰ σέ διαβεβαιώσω ὅτι σέ ἀγαπῶ ὄχι διοικητικά ἀλλὰ πατρικά καὶ σέ ἐμπιστεύομαι ἄμεσα στὸ κοινὸ ἔργο μας. Ἡ μεταξύ μας προσωπικὴ σχέση εἶναι πολὺτιμη καὶ θὰ βρίσκεται πέρα ἀπὸ διακρίσεις, ἀπὸ προσωποληψίες, πάνω ἀπὸ «τοῦ θαυμάζειν πρόσωπον». Σέ καλῶ νὰ ξεπεράσουμε μιά «μαζικὴ» ἐξυπηρέτηση ἠρησκευτικῶν ἀναγκῶν καὶ νὰ ἀνακαλύπτουμε πέρα ἀπὸ τὴν ἀλλοιωμένη τὸ πραγματικὸ πρόσωπο τῆς Ἐκκλησίας, πέρα ἀπὸ τὰ εἰδωλὰ μας τὸν Θεό, πίσω ἀπὸ τὰ προσωπεῖα, τὰ πρόσωπα, ὡς μέλη τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Ὅσα κάνουμε καὶ ὅσα σχεδιάζουμε νὰ εἶναι μπολιασμένα ἀπὸ τὴν ἀγάπη Του καὶ ὅλα ἄς τὰ προσκομίζουμε στὴν Ἀγία Τράπεζα. Δὲν σέ καλῶ σέ μιά ἀγχώδη πολυπραγμοσύνη, ἀλλὰ σέ μιά ἐν χάριτι ἀσκηση καὶ καρδιακὴ προσφορά καὶ ἁμιλία πού εὐλογεῖ τὴ ζωὴ. Σέ προσκαλῶ στὴν ἀθόρυβη ἀλλὰ οὐσιαστικὴ ἔγνοια γιὰ τὸ μικρὸ σέ ἔκταση μὰ καθόλου περιορισμένο σέ πίστη «λαὸ εἰς περιποίησιν» πού ἀναλαμβάνεις σήμερα νὰ διακονεῖς καὶ αὔριο νὰ ποιμάνεις, στὴν ποιμαντικὴ φροντίδα γιὰ τὸν κάθε πολῦτιμο ἄνθρωπο, στὸν σεβασμὸ γιὰ τὸ κάθε μοναδικὸ πρόσωπο.

Ἀγαπητὴ Ὑποδιάκονε,

Λύσον τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων σου ὅτι ὁ τόπος τοῦτος ἅγιος ἐστίν καὶ μετὰ φόβου, πίστεως καὶ ἀγάπης πρόσελθε».

«Διαβάς... βοήθησον ἡμῖν»

Πέρασαν αἰῶνες ἀπὸ τότε πού ἀκούστηκε ἡ γέμητη λατῶρα ἔκκληση: «Διαβάς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον ἡμῖν» (Πράξ. 16:9). Καὶ στὴν ἐποχὴ μας ἐπαναλαμβάνεται αὐτὴ ἡ παράκληση μέ διάφορους τρόπους· πάντα ὅμως συνοδευμένη μέ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ βρεθοῦν αὐτὰ ἀνοιχτὰ ν' ἀκούσουν καὶ καρδιές νὰ ἀπλωθοῦν χωρὶς νὰ ὑπολογίζουν δυσκολίες καὶ προβλήματα.

Ἐχομε διάθεση ν' ἀνταποκριθοῦμε στὴν ἀπὸ καρδιᾶς αἴτηση τῶν συνανθρώπων μας στὴν Ἀφρική; Βέβαια μᾶς κοστίζει ἡ θετικὴ ἀπάντηση γιατί δὲν εἶναι τόσο εὐκόλο νὰ ξεπεράσουμε τὸν ἑαυτό μας καὶ τὴν ἀνεσὴ μας καὶ νὰ ἀνταποκριθοῦμε στὴ σύγχρονη πρόκληση. Ἐὰν σκεφθοῦμε, ὅμως, ὅτι ἂν δὲν ὑπῆρχε ἕνας Παῦλος νὰ δεχθεῖ αὐτὴ τὴν πρόσκληση ἴσως καὶ μεῖς σήμερα νὰ βρισκόμασταν στὴν ἄγνοια...

Ἡ ἐμπειρία πού εἶχαμε ὕστερα ἀπὸ μιά διήμερη συνάντηση μέ πρεσβυτέρους στὴν Κένυα μᾶς προβληματίσει ἀρκετὰ στὸ θέμα αὐτό. Ἦρθαν ὅλες οἱ πρεσβυτέρους τῆς περιοχῆς τῆς Κεντρικῆς Κένυας καὶ περάσαμε τὸ διήμερο μέ κοινὴ λατρεία, ἀνάπτυξη θεμάτων πού τίς ἀπασχολοῦν καὶ πάρα πολλὲς συζητήσεις. Ἡ θέση τῆς γυναίκας στὴν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία καὶ ἰδιαίτερα ποῖος πρέπει νὰ εἶναι ὁ ρόλος τῆς πρεσβυτέρας στὴ ζωὴ τῆς ἐνορίας, εἶναι ἕνα βασικὸ θέμα πού ἔντονα προβληματίζει ὄχι μόνον ὅσες πρόκειται νὰ ἀναλάβουν αὐτὴ τὴν εὐθύνη ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνες πού ἤδη εἶναι σύζυγοι ἱερέων.

Μία ἀπὸ τὶς πρεσβυτέρες στὴ συνάντησή μας αὐτὴ εἶπε: «Ἡ χειροτονία τοῦ συζύγου μου εἰς ἱερέα ὑπῆρξε γιὰ μένα πολὺ σπουδαία στιγμὴ στὴ ζωὴ μου. Μέ εἶχε προετοιμάσει ὁ ἄνδρας μου γι' αὐτὸ πού θὰ συνέβαινε καὶ γιὰ τὸ νόημα πού ἔχει κάθε τι ἀπὸ τὰ τελούμενα κατὰ τὸ μυστήριον τῆς χειροτονίας. Ἀλλὰ αὐτὸ πού ἐνίσχυσε ἐκείνη τὴ στιγμὴ πού ὁ Σεβ. Μητροπολίτης διάβασε τίς εὐχές τῆς ἱεροσύνης στὸν ἄνδρα μου, πού γινόταν ἱερέας τοῦ Θεοῦ, ἦταν πέρα ἀπὸ κάθε περιγραφή. Μέ πολὺ βαθιὰ συγκίνηση ἄκουγα τὸ ἐκκλησιαστικὸ νὰ φωνάζει δυνατὰ τὸ "ἅγιος, ἅγιος"! Ἐκεῖνες οἱ στιγμὲς σημάδεψαν τὴ ζωὴ μου, θὰ ἔλεγα τὴν ἀλλήλας».

Αὐτὴ ἦταν μιά εἰλικρινὴς ὁμολογία μιᾶς πρεσβυτέρας ἐνώπιον τῶν εὐρισκομένων στὴν εἰδικὴ συνάντηση πρεσβυτέρων πού ἔγινε στὴ Ναϊρόμπη. Δυστυχῶς, ὅμως, αὐτὴ ἦταν ἀπὸ τὶς ἐλάχιστες θετικές φωνές πού ἀκούστηκαν ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἢ ἴσως ἡ μοναδική. Οἱ περισσότερες πρεσβυτέρες εἶχαν νὰ ποῦν, μέ μεγάλη τους πίκρα, ὅτι δὲν εἶχαν προετοιμαστεῖ οὔτε ἀπὸ τὸν σύζυγό τους, ὑποψήφιο ἱερέα, οὔτε ἀπὸ κάποιον ἄλλον γιὰ τὸ τί σημαίνει νὰ γίνουν πρεσβυτέρες καὶ ποῖο εἶναι τὸ βαθύ πνευματικὸ νόημα τῆς ἱεροσύνης. Πολλές, μάλιστα, βρέθηκαν πρὸ ἐκπλήξεως ὅταν πληροφορήθηκαν τὴ χειροτονία τοῦ συζύγου τους, πού εἶχε ἤδη γίνει. Καὶ ἀκόμα καὶ σήμερα, ὕστερα ἀπὸ κάποια χρόνια, δὲν αἰσθάνονται ἄνετα. Ὑπάρχουν πολλὰ πού θὰ ἤθελαν νὰ πληροφορηθοῦν, ἀμφοτέρωθεν πού λαχταροῦν νὰ μάθουν.

Οἱ ἐρωτήσεις ἄρχισαν νὰ πέφτουν βροχή... Ἐρωτήσεις σχετικὰ μέ τὸν ρόλο τῆς πρεσβυτέρας στὴν Ἐκκλησία, στὴν οἰκογένεια, στὴν κοινωνία. Πολλές ἐρωτήσεις ἀφοροῦσαν τὴ θέση πού ἔχει ἡ γυναίκα στὴν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, τὴ συνεργασία

κληρικῶν καὶ λαϊκῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας, τὴ σημασία τῆς συμμετοχῆς μας στὴ θεία Λατρεία καὶ κυρίως στὴ θεία Λειτουργία, τὴ θέση τῆς προσευχῆς στὴ ζωὴ τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου καὶ πολλὰ ἄλλα θέματα πνευματικῆς ζωῆς.

Μίλησαν ἐλεύθερα. Ἀνέφεραν τὰ προβλήματά τους καὶ ἐξέφρασαν τὴ βαθιὰ τους ἐπιθυμία νὰ ὀργανώσει ἡ ἱερά Μητρόπολη γιὰ τὶς πρεσβυτέρες συγκεκριμένα μαθήματα ἢ εὐκαιρίες συχνῶν συναντήσεων μέ θέματα σχετικά μέ τὴν Ὀρθόδοξη πίστη, τὴν Ἐκκλησία, τὴν πνευματικὴ ζωὴ κ.λπ. Διαπιστώθηκε ἡ φοβερὰ μεγάλη ἀνάγκη κατῆχνης καὶ τῶν πρεσβυτέρων ἀλλὰ καὶ ὄλων τῶν γυναικῶν στὴν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία.

Ζήτησαν νὰ τοὺς δίνονται γραπτὰ κείμενα κατῆχνης στὴ Σουαχίλη, κοινὴ γλῶσσα στὴν Κένυα, γιὰ νὰ μποροῦν νὰ τὰ διαβάσουν, ἢ τουλάχιστον στὰ Ἀγγλικά πού μιλοῦν οἱ νεώτερες στὴν ἡλικία. Εἶπαν χαρακτηριστικά: «Πεινάμε! Τὸ καταλαβαίνετε ἐσεῖς αὐτοί; Ἡ δὲν μπορεῖτε νὰ μᾶς νιώσετε γιατί εἶστε χορτάτοι!». Πόσο χορτάτοι εἴμαστε, ὁ Θεὸς τὸ ξέρει... Ἀλλὰ, ἀλλοίμονό μας, γιατί ἐμεῖς τουλάχιστον ἔχομε τὴν τροφή στὰ χέρια μας. Ἐξαρτᾶται μόνο ἀπὸ μᾶς νὰ ἱκανοποιήσουμε ἢ ὄχι τὴν πείνα μας. Ὅμως οἱ Κενυάτισσες γυναῖκες δὲν ἔχουν... πιάτο γεμάτο.

Μποροῦμε νὰ κάνουμε κάτι γιὰ τοῦτες τίς ψυχές πού ζητοῦν τὴ βοήθειά μας; Κάτι σχετικά μέ τὴν κατῆχσή τους, μέ συγκεκριμένο ὕλικό γιὰ τὴν πνευματικὴ τους κατάρτιση, γιὰ νὰ γνωρίσουν πραγματικὰ καὶ βαθιὰ τὴν πίστη καὶ τὴ διδασκαλία τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας; Ζώντας αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι σέ μιά χώρα ὅπου ἕνα ἀναρίθμητο πλῆθος ἀπὸ συλλόγους ἢ ὀργανώσεις γύρω τους φέρουν τὸ ὄνομα «Ἐκκλησία», ἔχουν πραγματικὴ ἀνάγκη νὰ μάθουν σέ βάθος τί εἶναι αὐτὴ ἡ «Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία», τὴν ὅποια κλήθηκαν νὰ ὑπηρετήσουν ὡς μέλη της καὶ ὡς πρεσβυτέρες.

Ἴσως εἶναι περιττὸ νὰ ἀναφέρουμε ὅτι οἱ δυσκολίες ἐδῶ εἶναι ἀμφοτέρωθεν προκειμένου νὰ ἱκανοποιηθεῖ αὐτὸ τό τόσο δικαίωμα τῆς ἐκπαίδευσης τῶν γυναικῶν. Ἐκτός ἀπὸ τὴ μεγάλη ἐλλείψη γραπτοῦ κατηχητικοῦ ὕλικου ὑπάρχει καὶ ὁ περιορισμένος ἀριθμὸς προσώπων πού θὰ διδάξουν ἢ θὰ φροντίσουν γιὰ τὴν ὀργάνωση αὐτῶν τῶν σεμιναρίων ἐπιμόρφωσης καὶ πού παντοιοτρόπως θὰ στηρίξουν τὴν ὀλη προσπάθεια.

Ἀκούγοντας ὅλα αὐτὰ τὰ αἰτήματα καὶ τίς ἀπόψεις τῶν πρεσβυτέρων, στὴ σκέψη μας ἦρθε ἡ ἔκκληση πού κάποιοι Ἑλληνοὶ, πρὶν ἀπὸ δύο χιλιάδες, περίπου, χρόνια ἀπηύθυναν στὸν Ἀπόστολο Παῦλο: «Διαβάς... βοήθησον». Κάποιοι ἄλλοι σήμερα ἀπευθύνουν καὶ σέ μᾶς αὐτὴ τὴν παράκληση. Ἐχομε ἀνοιχτὰ αὐτιά νὰ τὴν ἀκούσουμε;

Κλῆσαμε τὴ διήμερη σύναξη μας μέ τίς πρεσβυτέρες μέ τὴν εὐχή πού ἐκ βαθέων ἀναπέμψαμε στὸν Παντογνώστη Κύριο, οἱ Ὀρθόδοξοι ἀδελφοί μας, ὅπου καὶ ἂν βρίσκονται, νὰ μὴν μᾶς ξεχνοῦν στίς προσευχές τους.

Ἐλ. Γκ.

Ἐπίσκεψη τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου τοῦ Β΄ στήν Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας

Ἡ Α.Θ.Μ ὁ Πάπας καί Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί Πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Θεόδωρος ὁ Β΄ πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στήν Ὁρθόδοξη Αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας ἀπό 31 Ὀκτωβρίου ἕως τήν 5η Νοεμβρίου 2009. Στήν ἱστορική αὐτή επίσκεψη τόν συνόδευαν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καμπάλης καί Ἐξαρχος Πάσης Οὐγκάντας κ. Ἰωνᾶς, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μουάνζας (Τανζανία) κ. Ἱερώνυμος καί ὁ Θεοφιλέστατος Βοηθός Ἐπίσκοπος Νιτρίας κ. Νικόδημος, (καί οἱ τρεῖς ὑπῆρξαν φοιτητές τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Ἀναστασίου στό Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν).

Τόν Προκαθήμενο τῆς Ἀλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας καί τή συνοδεία του ὑποδέχτηκε στό ἀεροδρόμιο Τιράνων ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων καί Πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος μέ ὄλα τά μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου: Τόν Μητροπολίτη Βερατίου κ. Ἰγνάτιο, τόν Μητροπολίτη Κορυτσᾶς κ. Ἰωάννη, τόν Μητροπολίτη Ἀργυροκάστρου κ. Δημήτριο, τόν Βοηθό Ἐπίσκοπο Ἀπολλωνίας κ. Νικόηλο, τόν Βοηθό Ἐπίσκοπο Κρούγιας κ. Ἀντώνιο καί τόν Ἀρχιγραμματέα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου π. Ἰωάννη Τρεμπίτσκα.

Στήν αὐλή τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου περίμεναν ἀπό νωρίς τό πρῶτο πλήθος ἱερέων καί πιστῶν ἀπό ὅλες τίς ἐκκλησιαστικές ἐπαρχίες. Μέ μεγάλη χαρά καί ἐνθουσιασμό, ψάλλοντας ἔρρναν μέ ροδοπέταλα καί δαφνόφυλλα τήν ἀντιπροσωπεῖα τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας.

Ἡ στενά συνδεδεμένη μέ τήν ἀνάπτυξη καί διάδοση τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἱστορία τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας μέ ἔδρα, τή χώρα τοῦ Νείλου, τήν Αἴγυπτο, ἀνάγεται στούς Ἀποστολικούς χρόνους. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀλεξανδρείας ἰδρύθηκε τόν 1ον αἰῶνα ἀπό τόν Ἀπόστολο καί Εὐαγγελιστή Μάρκο καί ἔγινε γνωστή γιά τή φημισμένη Θεολογική της Σχολή, ἡ ὁποία ἀνέδειξε πλῆθος ἁγίων Πατέρων καί σπουδαίων θεολόγων συμβάλλοντας τά μέγιστα στήν Ὁρθόδοξη διατύπωση τοῦ δόγματος τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ μέσα ἀπό Οἰκουμενικές Συνόδους. Τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας καί σήμερα καθοδηγεῖ καί ἐνισχύει τό μεγάλο ἱεραποστολικό ἔργο πού ἐπιτελεῖται στήν Ἀφρικανική Ἠπειρο.

Στήν ἐπίσημη Δοξολογία ἀντηλλάγησαν οἱ καθιερωμένες προσφωνήσεις, ἀποσπάσματα τῶν ὁποίων παραθέτουμε:

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀναστάσιος: «Μακαριώτατε καί Θειώτατε Πάπα καί Πατριάρχα Ἀλεξανδρείας καί Πάσης Ἀφρικῆς, κύριε Θεόδωρε, λίαν ἀγαπητέ Ἀδελφέ ἐν Κυρίῳ... Μέ ἀγαλλίαση καί αἶνο στόν Τριαδικό Θεό Σᾶς ὑποδεχόμεθα σήμερα, ἡ Ἱερά Σύνοδος καθώς καί ὅλος ὁ κλήρος καί ὁ λαός τῆς Ὁρθοδόξου Αὐτοκέφαλης Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας στόν Καθεδρικό αὐτό ναό, ὧμᾶς τόν φωτισμένο καί δραστήριο Προκαθήμενο τοῦ Παλαιφάτου Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, καθώς καί τήν προσφιλή συνοδεία Σας... Συγχρόνως μέ τή χαρά τῆς παρουσίας Σας, βαθύτατη συγκίνηση πλημμυρίζει τόν ὀμιλοῦντα καθώς ἀναηογίζεται

τά χρόνια τῆς πρώτης συναντήσεως, ὅταν εἴσατε πρωτοετής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καί γενικότερα τά χρόνια πού μέ ἀξίωσε ὁ Θεός νά ἐργάζομαι στήν ἀφρικανική Ἠπειρο. Δέν μπορῶ ἀκόμη νά ἠσμονήσω τήν πρώτη θεία Λειτουργία μου στήν Καμπάλα τόν Μάιο τοῦ 1964 ὅταν στό Ἱερό μέ βοηθοῦσε ὁ μικρός Ἰωνᾶς ὁ μετέπειτα διάκονος καί πρεσβύτερος, στενός συνεργάτης μου στήν Κένυα, σήμερα δέ Μητροπολίτης Καμπάλης καί Πάσης Οὐγκάντας. Καί ἀργότερα, ὅταν τό 1986 ἀποσεῖλαμε τόν νεαρό τότε βοηθό μας Ἱερώνυμο, γιά σπουδές στήν Ἀθήνα, τώρα δέ Μητροπολίτη Μουάνζας. Καθώς καί τόν ἐπίσης φοιτητή μας, σήμερα δέ ἐκλεκτό συνεργάτη Σας, Ἐπίσκοπο Νιτρίας κ. Νικόδημο... Μέ βαθειά ἱκανοποίηση παρακολουθοῦμε τή συνέχιση καί τήν ἀνθιση τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου, μέ τόν ἀκαταπόνητο ζήλο Σας, τίς ὀργανωτικές πρωτοβουλίες, τίς συνεχεῖς ἐπισκέψεις στά πολλὰ ἱεραποστολικά κλημάκια τῆς Ἀφρικῆς καθώς ἐπίσης τοὺς κόπους καί τήν αὐτοθυσία τῶν Ἀφρικανῶν Μητροπολιτῶν συνόδων Σας κάτω ἀπό δυσχερέστετες συνθήκες, τοὺς πολλοὺς ἐργάτες τοῦ Εὐαγγελισμοῦ στά πρόσω καί τά μετόπισθεν, οἱ ὁποῖοι ὑπό τή θεοκίνητο ἠγεσία Σας μοχθοῦν γιά τή διάδοση τῆς Ὁρθοδοξίας στίς ἀχανεῖς ἐκτάσεις τῆς Ἀφρικῆς, καί χαιρόμεθα ἀπό τά βᾶθη τῆς ψυχῆς μας γιά τήν πλοῦσια καρποφορία πού παρατηρεῖται πλέον στόν ἱεραποστολικό ἀγρό τῆς Ἀφρικῆς.

Στίς ἡμέρες τῆς ἐδῶ

διαμονῆς Σας θά ἔχετε τήν εὐκαιρία νά πληροφορηθεῖτε γιά ὅσα συνέβησαν στήν Ἀλβανία, ἡ ὁποία ὑπέφερε τόν πιό σκληρό ἀθεϊστικό διωγμό, ἀπό τό 1967 ἕως τό 1990 ὅταν ἐμεῖς πορευόμαστε ἐλεύθεροι στήν Ἀφρική, μέ ἀποτέλεσμα τήν πλήρη καταστροφή τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας. Συγχρόνως θά διαπιστώσετε τήν ἐκ βάθρων ἀνασυγκρότηση τῆς Ὁρθοδόξου Αὐτοκέφαλης Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας, ἡ ὁποία ἐπίσης ζεῖ μία ἀποστολική περίοδο μέσα στή χαρά τῆς Ἀναστάσεως καί τήν πνοή τῆς Πεντηκοστῆς.

Σ' αὐτή, λοιπόν, τήν ἀτμόσφαιρα δοξολογίας καί χαρᾶς, μέσα στόν Καθεδρικό αὐτό ναό πού εἶναι ἀφιερωμένος ὅπως καί ὁ ἰδιόκός Σας στήν Ἀλεξάνδρεια στόν Εὐαγγελισμό τῆς Θεοτόκου, μέ αἰσθήματα ἐξαιρετικῆς τιμῆς καί εἰλικρινοῦς ἀγάπης, ὑποδεχόμεθα, κλήρος καί λαός τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας, τήν προσφιλέστατη Μακαριότητά Σας, καθώς καί τήν τίμια Συνοδεία Της, τοὺς μοχθούντας γιά τόν Εὐαγγελισμό τῆς Ἀφρικῆς. Καί εὐχόμεθα ὀλοψύχως, τό Πανάγιο Πνεῦμα νά φωτίζει πάντοτε τόν νοῦ καί τήν καρδιά Σας, νά ἀγιάζει τή ζωή Σας, νά καθοδηγεῖ καί ἐνισχύει τίς ἐνέργειές Σας πρὸς διάδοση καί στερέωση τῆς Ὁρθοδοξίας στή διψασμένη γιά εἰρήνη καί δικαιοσύνη ἀφρικανική Ἠπειρο».

Στήν ἀπάντησή του ὁ Πατριάρχης Θεόδωρος, ἀνά-

4 Νοεμβρίου 2009.
Πρωθιεραρχικό
Συλλεῖτοσυργο
στήν Κορυτσᾶ.

μεσα στά ἄλλα εἶπε: «Μακαριώτατε καί ἀγιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Τυράνων, Δυρραχίου καί Πάσης Ἀλβανίας, Σε-

βαστέ μας διδάσκαλε, κύριε Ἀναστάσιε, φθάσαμε σήμερα ἐκ τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας, φθάσαμε σήμερα ἀπό τὴν πόλη πού περίσσεια ἀγάπησε ὁ Μακεδόνας Βασιλιάς Ἀλέξανδρος. Ἔχτισε, Μακαριώτατε, σαράντα Ἀλεξάνδρειες ἀλλὰ αὐτὴ στὴν Αἴγυπτο τὴν ἀγάπησε πάρα πολὺ, γι' αὐτὸ καί οἱ διάδοχοί του Πτολεμαῖοι, φρόντισαν νὰ τὴ στολίσουν μὲ τὰ ωραιότερα κτίρια...

...Τὸ Πατριαρχεῖο μας, σεβαστέ μας διδάσκαλε, εἶναι παλαιόφατο καί ἀποστολικό ἀλλὰ καί συγχρόνως εἶναι καί ἱεραποστολικό. Ἀπὸ τὴν ὀνομασία τοῦ ἐπισκόπου μου Νικοδήμου Νιτρίας ἀμέσως ἡ σκέψη μας πηγαίνει στοὺς Πατέρες τῆς ἐρήμου. Ἀφιερώνω κάθε δύο μῆνες μιά μέρα νὰ βρεθῶ ὀλομόναχος στὴν ἔρημο γιὰ νὰ ζῆσω τὸ μεγαλεῖο καί τὴν νοερά περισυλλογὴ τῶν Πατέρων τῆς ἐρήμου. Τὸ Πατριαρχεῖο μας, ὅμως, εἶναι καί ἱεραποστολικό, πού ἀπλώνεται στὴν Ἠπειρο τοῦ μέλλοντος, στό σταυροδρόμι πού κρίνονται οἱ πολιτισμοί καί οἱ ἴσσοι τοῦ μέλλοντος πού λέγεται Ἀφρική...

...Γυρίζω, ὅμως, καί στὴν προσωπικὴ μου ζωὴ Μακαριώτατε, τὸ 1973, ὅταν ἦρθα ἀπὸ τὸ δικό μου νησί, τὴν Κρήτη, γιὰ νὰ φοιτήσω στὴν ἐκκλησιαστικὴ σχολὴ τῆς Ριζαρείου, καί τότε συναντᾶμε ἕνα φωτισμένο διδάσκαλο πού ἔρχεται κατὰ περιόδους, πού ἦταν ὁ πατέρας Ἀναστάσιος ὁ Ἐπίσκοπος Ἀνδρούσης, ἐσεῖς Μακαριώτατε, καί εἶναι ἡ πρώτη φορὰ πού ἀκούω τότε γιὰ τὴν Ἀφρική. Καί δοξασμένο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, διότι Μακαριώτατε ὁ μῆνας Ὀκτώβριος πού ἀποχαιρετᾶμε σήμερα εἶναι συμβολικὸς γιὰ μένα διότι πρὶν πέντε χρόνια ἀκριβῶς ὁ Θεὸς μὲ κάλεσε ἀπὸ τὸ Ζιμπάμπουε, ἀπὸ τὴν ἱεραποστολὴ «Θεόδωρε ὄδευσε ὧδε εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν καί σήκωσε πάνω στοὺς ὤμους σου τὸν σταυρὸ τοῦ Ἀποστόλου καί Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου».

Ἐπιθύμησε ἡ καρδιά μας, Μακαριώτατε, νὰ ἔρθουμε, ὄχι νὰ κάνουμε μιά ἀπλὴ εἰρηνικὴ ἐπίσκεψη, ἀλλὰ νὰ ποῦμε ἕνα μεγάλο, μεγάλο εὐχαριστῶ γιὰ ὅσα μᾶς προσφέρατε. Ἡ ὁδοιπορία Σας, οἱ κόποι Σας, ὁ ἰδρώτας Σας καρποφόρησαν καί τὰ ἀπολαμβάνουμε καί τὰ βρίσκουμε κάθε φορὰ πού βρίσκομαι ταπεινὸς ὁδοιπόρος τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ στὴν Ἀφρική... Ἡ Ἀφρική Μακαριώτατε θέλω νὰ ξέρετε ὅτι συνεχῶς προχωρᾶ καὶ προοδεύει. Καμαρώνουμε μέσα ἀπὸ τὴν καρδιά μας τὴν Αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας... Τὰ χρόνια θὰ περνοῦν Μακαριώτατε καί ὅλοι θὰ διαβάζουν κάποτε τὸ πέρασμα τὸ δικό Σας, στὴν Ἀφρική. Ἐμεῖς στὴν καρδιά μας θὰ φυλάμε γιὰ πάντα τὸν

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καμπάλλας κ. Ἰωνᾶς καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μουάνζας κ. Ἱερώνυμος.

ἱεραπόστολο πατέρα Ἀναστάσιο...

...Μακαριώτατε θέλουμε νὰ Σᾶς ποῦμε ἕνα μεγάλο, μεγάλο εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ὑποδοχὴ πού σήμερα μᾶς ἐπιφυλάξατε. Εἶναι ὄχι μόνο ἐθιμοτυπικὴ ἐπίσκεψη ὅπως εἶπα, ἀλλὰ ἕνα προσκύνημα, μιά εὐγνωμοσύνη, ἕνα εὐχαριστῶ. Μακαριώτατε, ἡ προσωπικότητά Σας εἶναι τόσο γνωστή, ὄχι μόνο στὸν ὀρθόδοξο κόσμο, ἀλλὰ σὲ ὅλη τὴν παγκοσμιότητα τοῦ πλανήτη μας. Ὑπῆρξατε διδάσκαλός μας καί ὑπῆρξατε ὁ ἄνθρωπος, πού τὸ εἶπα τὴν ἡμέρα τῆς ἐνθρονήσεώς μου, πού μὲ διδάξατε νὰ εἶμαι πραγματικὸς ἱεραπόστολος.

Σᾶς εὐχόμαστε Μακαριώτατε μαζί μὲ τὴν Ἱερά Σύνοδό Σας νὰ ἔχετε ὑγεία, νὰ ἔχετε χαρὰ καί νὰ ξέρετε ὅτι ἡ Ἀφρική εἶναι δική Σας, ἡ Ἀφρική Σᾶς ἀγαπάει, ἡ Ἀφρική Σᾶς εὐγνωμονεῖ. Ἀμήν».

Μετά τὴ Δοξολογία ὁ Πατριάρχης συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀναστάσιο ἐπισκέφτηκε τὴ νέα Μονὴ τοῦ Ἁγίου Βλασίου, κοντὰ στό Δυρράχιο, τὸ μεγαλύτερο λιμάνι τῆς Ἀλβανίας. Ἐδῶ στεγάζεται ἀπὸ τὸ 1996 ἡ Θεολογικὴ Ὀρθόδοξη Ἀκαδημία σ' ἕνα σύγχρονο συγκρότημα κτιρίων. Δεκαπέντε μόνο ὑπερήλικες ἱερεῖς εἶχαν ἐπιζήσει ἀπὸ τὸν ἄγριο διωγμὸ τοῦ Ἐμβέρ Χότζα. Τὸ 1992, ἀμέσως μετὰ τὴν ἐνθρονήσή του, ὁ κ. Ἀναστάσιος ξεκίνησε τὴν ἀνασυγκρότηση τῆς ἐρειπωμένης Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας, ἀρχίζοντας μὲ τὴν ἴδρυση Θεολογικῆς Ἀκαδημίας, γιὰ τὴν ἐπιμόρφωση νέων κληρικῶν. Ἔως σήμερα ἔχουν χειροτονθεῖ 140. Ὁ Πατριάρχης συναντήθηκε καί εὐλόγησε τοὺς

φοιτητὲς τῆς Ἀκαδημίας, ἀλλὰ καί τοὺς μαθητὲς τῶν δύο Ἐκκλησιαστικῶν Λυκείων τοῦ Δυρραχίου καί τοῦ Ἀργυροκάστρου πού ἦλθαν εἰδικὰ γιὰ τὴν εὐχὴ του. Εἶχαν ἔλθει καί οἱ μαθήτριες τοῦ οἰκοτροφείου θηλέων πού ἴδρυσε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀναστάσιος στό χωριὸ Βουλιαράτες τοῦ Ἀργυροκάστρου, γιὰ νὰ μποροῦν φτωχὰ καί ὀρφανὰ κορίτσια ἀπομονωμένων χωριῶν νὰ πηγαίνουν στό Λύκειο. Στὴ συνέχεια ὁ Πατριάρχης ἐπισκέφτηκε τὴ Σκῆτη τῶν Μυροφόρων καθὼς καί τὸ Ὀρφανοτροφεῖο μέσα σὲ ωραίους κήπους. Τὰ παιδιά πηγαίνουν στό Ἑλληνο-Ἀλβανικὸ Δημοτικὸ σχολεῖο τῆς Ἐκκλησίας στό Δυρράχιο.

Τέλος, οἱ δύο Προκαθημένοι φύτεψαν μαζί δύο ἐλιές, ὡς σύμβολο ἐνότητας καί συνεργασίας μετὰ τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα, Κυριακὴ 1η Νοεμβρίου 2009, πιστοὶ καί κληρὸς βίωσαν ἕνα ξεχωριστὸ ἐκκλησιαστικὸ γεγονός: Τὸ Συλλεΐτουργο τῶν Προκαθημένων τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, στὴν Πατριαρχικὴ καί Συνοδικὴ θεία Λειτουργία.

Ἀνάμεσα σὲ ἄλλα ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀναστάσιος χαιρετώντας τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Πατριάρχη Θεοδώρου Β' εἶπε: «Κάθε ἐπίσημη ἐπίσκεψη Προκαθημένου Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀνοίγει ἕνα μεγάλο παράθυρο

Ἀπονομή ἀπὸ τὸν Μακ. Πατριάρχη στὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀναστάσιο τῆς τιμητικῆς διακρίσεως τοῦ Μεγάλου Σταυροῦ τοῦ Ἁγίου Μάρκου.

στον νοῦ καί στίς καρδιές τῶν ὀρθοδόξων πιστῶν τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, ὥστε νά διακρίνουν καθαρά τίς διαστάσεις τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας στήν ὁποία μετέχουμε ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον».

Μεταξύ ἄλλων ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀναφέρθηκε καί στή μουσική σχέση πού ὑπάρχει μεταξύ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀφρικῆς καί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας, διότι ὅπως τόνισε: «...ἡ ἐμπειρία τῆς Ἀφρικῆς ἦταν πολὺτιμη προετοιμασία γιά τήν πορεία στούς δύσβατους καί ὀλισθηρούς δρόμους τῆς μετακομμουνιστικῆς Ἀλβανίας καί τήν ἀνασύσταση τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας. Σέ κάθε θεία Λειτουργία πού προσφέρεται γιά τήν Ἐκκλησία, ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον ἔχουμε τήν εὐλογία νά βρισκόμαστε καί πάλι μέ μυστικό τρόπο, κοντά στά προσφιλή ἀδέλφια μας στήν Ἀφρική, στό ἐκλεκτό Σας ποίμνιο».

Καί στό τέλος εὐχήθηκε: «...Ἀναπολώντας, προσφιλέστατε ἅγιε Ἀδελφέ τοὺς ἀγῶνες Σας, εὐχαριστοῦμε τόν Θεό "ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως καί τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καί τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος" (Α΄ Θεσσαλ. 1:3). Ἐκ καρδίας

εὐχόμεθα καί δεόμεθα ἐκ μέρους τῆς Ἱεραρχίας, τοῦ κλήρου καί τοῦ λαοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας, ὁ ἐν Τριάδι Θεός νά Σᾶς χαρίζει πάντοτε θερμουργό πίστη, ἀκλόνητη ὑγεία, ἀστείρευτη ἀγάπη, καρτερική ἀντοχή, γιά νά συνεχίσετε νά ὀδηγεῖτε εἰς νομάς ζωῆς τό ἐκλεκτό ποίμνιό Σας καί νά συμβάλλετε ἀποφασιστικά στίς πανορθόδοξες ἀναζητήσεις γιά μιά νέα πνευματική ἀκτινοβολία τῆς Ὀρθοδοξίας στόν σύγχρονο κόσμο. Πολλή, εὐλογημένα τά ἔτη Σας, ἐν συνεχείᾳ ἀγιασμοῦ καί δημιουργίᾳ».

Στή συνέχεια, ὁ Πατριάρχης ἀναφέρθηκε συνοδικά στήν ιεραποστολική δράση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀναστασίου, χρησιμοποίησε ἐπίσης καί ἀποσπάσματα ἀπό τά βιβλία τοῦ κ. Ἀναστασίου, τά ὁποία ἔχουν ἀποκτήσει στίς ἡμέρες μας οἰκουμενική ἀναγνώριση καί ἔχουν μετατραπῆ σέ ὀρθόδοξο ὕμνο περί τῆς σπουδαιότητας καί τῆς ἀναγκαιότητας τῆς ιεραποστολῆς...

«...Ἀναμφίβοла, Μακαριώτατε ἀδελφέ, ἀνήκετε στίς μεγάλες προσωπικότητες τῆς ἐποχῆς μας. Σέ ὅλη Σας τή ζωή διακριθήκατε γιά τό ἀνεπίληπτο ἦθος Σας, τήν ἄριστη ἐπιστημονική Σας συγκρότηση, τή θαυμαστή γλωσσολογία, τήν ἐκπληκτική ὀργανωτική Σας ἰκανότητα, τή συγκινητική εὐαισθησία Σας σέ θέματα εἰρήνης, κοινωνικῆς δικαιοσύνης καί σεβασμοῦ τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων. Ὅλες Σας οἱ ἐνέργειες ἐμπνέονται ἀπό τήν οἰκουμενική ἀντίληψη τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία Σᾶς δίδει τή δυνατότητα νά στέκεσθε μέ σεβασμό στήν ἐτερότητα τῶν ἁλλοδόξων καί ἁλλοπίστων πρὸς τοὺς ὁποίους

Ἡ κα Ἀθανασία Πούλιου, Διευθύντρια τοῦ Διαγνωστικοῦ Κέντρου «Εὐαγγελισμός» προσφέρει στόν Μακ. Πατριάρχη ἀναμνηστικά δῶρα.

συμπεριφέρεσθε χωρίς μισαλλοδοξία, ἀλλὰ μέ ὑπέρομη, γνήσια καί εἰλικρινή ἀγάπη».

Στό τέλος οἱ Προκαθήμενοι ἀντιλήλαξαν συμβολικά δῶρα. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀναστάσιος δῶρισε στόν Πατριάρχη ἕνα ἅγιο δισκοπότηρο τό ὁποῖο συμβολίζει τή λειτουργική ἐνότητα ὄλων τῶν Προκαθημένων ὅταν μνημονεύονται σέ κάθε θεία Λειτουργία. Ὁ Πατριάρχης δῶρισε ἕνα ἐγκόλπιο σέ σχῆμα δικέφαλου ἀετοῦ καί στή συνέχεια ἀνέγνωσε τήν ἀπόφαση τῆς Συνόδου τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, μέ τήν ὁποία ἀπονέμεται στόν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀναστάσιο τό βραβεῖο τοῦ Μεγάλου Σταυροῦ τοῦ Ἁγίου Μάρκου σέ ἔνδειξη εὐχαριστίας καί εὐγνωμοσύνης γιά τήν ποιμαντική του προσφορά στήν Ἀφρική.

Τό ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς, πρὸς τιμὴν τοῦ Πατριάρχου καί τῆς Συνοδείας του ἐδόθη ἑορταστική συναυλία ἀπό τήν ὀρθόδοξη νεολαία. Νεανικά συγκροτήματα ἀπό ὅλη τήν Ἀλβανία παρουσίασαν ἕνα πλούσιο καλλιτεχνικό πρᾶγμα.

Τῆ Δευτέρα, 2 Νοεμβρίου, ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατριάρχης εἶχε διαδοχικές συναντήσεις μέ τόν Πρόεδρο τῆς Ἀλβανικῆς Δημοκρατίας, τόν Πρωθυπουργό, τήν Πρόεδρο τῆς Βουλῆς καί τόν Δήμαρχο Τιράνων, οἱ ὁποῖοι ἐπεφύλαξαν ἐγκάρδια ὑποδοχή στόν ὑψηλό προσκεκλημένο. Ὁ Δήμαρχος Τιράνων κ. Edi Rama δῶρισε στόν ὑψηλό ἐπισκέπτη μιά εἰκόνα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, ἐνῶ στόν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀναστάσιο, ἕνα ὀρθόδοξο προσευχητᾶριο, πού εἶχε περάσει ἀπό γενιά σέ γενιά καί ἀνῆκε σέ μιά πιστή οἰκογένεια,

ἡ ὁποία εἶχε ὑποστῆ σκληρό διωγμό στά χρόνια τῆς ἀθεϊστικῆς δικτατορίας.

Τό βράδυ τῆς ἴδιας ἡμέρας, στό ξενοδοχεῖο «Tirana International» παρετέθη ἐπίσημη δεξίωση στήν ὁποία συμμετείχαν ἐκτός ἀπό πολιτικούς, ἀντιπρόσωποι ἁλλῶν θρησκειῶν, διανοούμενοι, καλλιτέχνες, οἱ πρεσβευτές τῆς Ἑλλάδος, τῆς Αἰγύπτου, τῶν Η.Π.Α καί τῆς Ρωσίας.

Τήν Τρίτη, 3 Νοεμβρίου, ὁ Πατριάρχης ἐπισκέφθηκε διάφορα ἰδρύματα τά ὁποῖα ἔγιναν μέ τήν πρωτοβουλία καί τοὺς πόρους πού ἐξασφάλισε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀναστάσιος. Ἀναλυτικά: Ἐπισκέφθηκε τό Συγκροτήμα «Ναζαρέτ», στό ὁποῖο στεγάζονται τό κηροποιεῖο, τά ἐργαστήρια ἀγιογραφίας, συντήρησης εἰκόνων, ξυλογλυπτικῆς καί τό τυπογραφεῖο. Στή συνέχεια ἐπισκέφθηκε τό ΙΕΚ «Πνοή Ἀγάπης», τό πρῶτο πού ἰδρύθηκε στή χώρα, πρὶν 10 χρόνια καί πού σύντομα μετατρέπεται σέ Ἰδιωτικό Πανεπιστήμιο μέ τήν ὀνομασία «Λόγος» καί ἀναγνωρισμένο ἀπό τό Ὑπουργεῖο Παιδείας. Τό μεσημέρι ἐπισκέφθηκε τό Διαγνωστικό Κέντρο «Εὐαγγελισμός», πού σήμερα γιόρταζε τά δέκα χρόνια λειτουργίας του. Ὁ Πατριάρχης καί οἱ Μητροπολίτες πού τόν συνόδευαν ἐνημερώθηκαν ἀπό τή διοίκηση γιά τό ἔργο πού ἐπιτελεῖται στό ἐπταόροφο κτίριο, γιά τίς εἰδικότητες τῶν πιό διακεκριμένων

«... Οἱ δύο Προκαθήμενοι φύτεψαν μαζί δύο ἑλιές, ὡς σύμβολο ἐνότητας καί συνεργασίας...».

ιατρών και τις σύγχρονες ιατρικές υπηρεσίες που έχει προσφέρει στους πάνω από 900.000 επισκέπτες ασθενείς όλα

αυτά τα χρόνια.

Ο Πατριάρχης, εξέφρασε τον θαυμασμό του για όσα είδε αυτές τις ημέρες στην Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας. Εἶχε ζητήσει μάλιστα ἀπό τοὺς συνοδοὺς του νὰ κρατοῦν σημειώσεις, προκειμένου νὰ ἀξιοποιήσουν αὐτὴ τὴν ἐμπειρία γιὰ νὰ τὴν ἐφαρμόσουν καὶ στὴν Ἀφρική.

Ἐνωρὶς τὸ βράδυ τῆς ἴδιας ἡμέρας καὶ ὕστερα ἀπὸ 4 ὥρες ταξίδι ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Θεόδωρος μὲ τὴν ἀντιπροσωπεία του καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀναστάσιος μὲ τὴν Σύνοδο ἔφθασαν στὴν Κορυτσά, γνωστὴ γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη παράδοσή της. Ἡ ὑποδοχὴ ἦταν μεγαλειώδης. Ἡ κεντρικὴ πλατεία τῆς πόλης, μπροστὰ ἀπὸ τὸν Καθεδρικό Ναό τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος, ἦταν γεμάτη ἀπὸ πιστοὺς πού κρατοῦσαν λαμπάδες, ἐνῶ ἡ μπάντα τῆς Κορυτσᾶς συνόδευε τοὺς ὑψηλοὺς ἐπισκέπτες ἀπὸ τὴν εἴσοδο τῆς πόλης μέχρι τὸν ναό, στὰ σκαλιὰ τοῦ ὁποῖου χόρευαν νεοί.

Στὴ Δοξολογία, ὁ Μητροπολίτης Ἰωάννης καλωσορίζοντας τὸν Πατριάρχη, ἀναφέρθηκε στὴν ἐνδοξη ἱστορία καὶ λάμψη τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ Θρόνου, τῶν μεγάλων Πατριαρχῶν Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου, τοῦ Κυρίλλου, τοῦ Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, οἱ ὁποῖοι παραμένουν αἰώνιοι διδάσκαλοι τῆς Ὁρθόδοξης θεολογίας καὶ ἀληθείας. Ἀπευθυνόμενος στὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀναστάσιο τόνισε: «Σὰς εὐχαριστοῦμε Μακαριώτατε, πού φέρατε στὴν πόλη μας τὸν Πατριάρχη καὶ τὴ σεβαστὴ συνοδεία του. Γνωρίζετε ὅτι ἡ Κορυτσά Σὰς ἀγαπᾷ καὶ Σὰς ἐκτιμᾷ ἀπεριόριστα γιὰ τὸ ἔργο Σας, γιὰ τὴν ἀνάσταση τῆς Ἐκκλησίας μας, διότι εἴμασταν πνευματικὰ νεκροὶ καὶ Ἔσεῖς μᾶς δώσατε καὶ πάλι ἐν Χριστῷ ζωὴ»...

Ὁ Πατριάρχης εὐχαρίστησε τὸν Μητροπολίτη Ἰωάννη γιὰ τὴν ἐντυπωσιακὴ ὑποδοχὴ πού τοῦ ἐπεφύλαξε, καθὼς καὶ ὄλους τοὺς Κορυτσαίους. «Ὁ διδάσκαλός μου», τοὺς εἶπε, «ἰεὶ πὼς στὴν Κορυτσά αἰσθάνεται σὰν τὴν πατρίδα του. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος πού σὰς φροντίζει καὶ σὰς ἀγαπᾷ ιδιαίτερα. Γι' αὐτὸ ἔχει τοποθετήσει ἐδῶ ἕναν νέο καὶ δραστήριο Μητροπολίτη, τὸν προσφιλέστατο ἐν Χριστῷ ἀδελφὸ μου, τὸν Σεβασμιώτατο Ἰωάννη. Εἶναι παιδί σας, ἀπὸ τὴν Ἀλβανία, πού ὁμιλεῖ μαζί σας στὴ γλῶσσα σας, πού κατανοεῖ τὰ προβλήματα καὶ τὶς στεναχώριες σας καὶ προσπαθεῖ

ὀλόψυχα νὰ βοηθᾷ ἐσᾶς, τὰ πνευματικοπαῖδια πού ὁ Θεὸς τοῦ ἐμπιστεύτηκε καὶ σὰς δείχνει τὸν δρόμο τῆς σωτηρίας. Στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἡ ὑπακοὴ στὸν Ἐπίσκοπο εἶναι οὐσιαστικὸ

Μὲ τὰ παιδιὰ τοῦ Ὁρθοδόξου Οἴκου Παίδων «Ἐπιδα».

κὸς κανόνας γιὰ τὴν ἐπιτυχία καὶ τὴν πνευματικὴ πρόοδο. Σὰς συμβουλεύω νὰ σταθεῖτε κοντὰ στὸν Μητροπολίτη σας καὶ νὰ ὑπακοῦτε κατὰ πάντα, ὅπως συμβούλευαν οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε νὰ ἔχετε πάντα τὴ χάρη καὶ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ».

Πέμπτη, 4 Νοεμβρίου 2009. Ἡ Κορυτσά, ξύπνησε τὸ πρωὶ ἀπὸ τὶς χαρμόσυνες καμπάνες πού καλοῦσαν τοὺς πιστοὺς στὸ Συλλεῖτουργο τῶν Προκαθημένων. Σήμερα ἡ χαρὰ γιὰ τοὺς Κορυτσαίους εἶναι διπλή. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀναστάσιος ἐπέλεξε τὴν πόλη τους, τὴν ὁποία ἀγαπᾷ ιδιαίτερως, γιὰ νὰ γιορτάσει μαζί τους τὰ ὀγδοηκοστὰ του γενέθλια. Στὴ θεία Λειτουργία παρευρέθησαν ὁ Δήμαρχος τῆς πόλης, ὁ Νομάρχης, διπλωμάτες, ἀρχηγοὶ ἀλλῶν θρησκειῶν καὶ πλῆθος κόσμου.

Στὸ τέλος τῆς θείας Λειτουργίας ὁ Πατριάρχης κ. Θεόδωρος ἀνακήρυξε τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀναστάσιο σὲ Μέγα Εὐεργέτη τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καὶ Πάσης Ἀφρικῆς, ἀπόφαση ἡ ὁποία συνοδεύτηκε ἀπὸ ζητωκραυγὲς ἐκ μέρους τῶν παρευρισκομένων. Ὁ Πατριάρχης δώρησε στὸν Ἀρχιεπίσκοπο ἀγαπηματίδιο πού παρίστανε τὸν ἱεραπόστολο Ἀναστάσιο ἐν μέσω Ἀφρικανῶν παιδιῶν καὶ ἔφερε ἐπιγραφή σὲ τρεῖς ἀφρικανικὲς διαλέκτους: «Ἡ τοπικὴ Ἐκκλησία τῆς Κένυας εὐγνωμονεῖ τὸν Μεγάλον Πατέρα, τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀναστάσιο».

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀναστάσιος πολὺ συγκινημένος εἶπε: «Σὰς εὐχαριστῶ, Μακαριώτατε Πάπα καὶ Πατριάρχα Ἀλεξανδρείας καὶ Πάσης Ἀφρικῆς, γιὰ τὴν ἐπίσκεψή Σας, διότι ἡ παρουσία Σας κοντὰ μας, μᾶς χάρισε ἀγάπη, στήριξη καὶ δύναμη. Τὰ ὅσα εἶπατε μὲ συνεκίνησαν βαθύτατα, διότι ἡ Ἀφρική εἶναι ἡ ἀγάπη μου». Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐξέφρασε ἐπίσης τὴ χαρὰ του πού γιόρτασε τὰ γενέθλιά του στὴν Κορυτσά, διότι τὸν ἔχουν στηρίξει οἱ πιστοὶ της πάντοτε, ιδιαίτερα σὲ δύσκολες ὥρες. «Ἦς εἶναι ἡ προσευχὴ καὶ ἡ εὐχὴ Σας», συμπλήρωσε, «ὄχι γιὰ πολλὰ ἔτη, ἀλλὰ γιὰ διάστημα πού νὰ ζῶ σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, μὲ ἀγνότητα καὶ ταπεινοφροσύνη... Στὸν κόσμον δὲν ὑπάρχει καλύτερη πρόταση ἀπὸ τὴ χριστιανικὴ ζωὴ. Γι' αὐτὸ δέχτηκα νὰ ὑπηρετήσω στὴν Ἀλβανία, ὡς χώρα πού στερήθηκε τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως».

Ὁ Δήμαρχος τῆς πόλεως, ἀργότερα, ἔδωσε τὸ ὄνομα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀναστασίου, σὲ κεντρικὴ ὁδὸ ὡς ἐνδειχὴ εὐγνωμοσύνης γιὰ τὸ ἔργο του.

Τὸ μεσημέρι, στὸ ἐπίσημο γεῦμα πού παρέθεσε ὁ Μητροπολίτης Κορυτσᾶς κ. Ἰωάννης, πρὸς τιμὴ τῶν δύο Προκαθημένων, ἐδόθησαν συμβολικὰ δῶρα καὶ στοὺς δύο ἀπὸ καλλιτέχνες, τὸν Δήμαρχο καὶ Πανεπιστημιακοὺς. Στὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀναστάσιο χάρισαν ἕναν ἀετό... σύμβολο μακροζωίας, πού παρά τὶς ἀντίξοες συνθήκες κατάφερε νὰ πετάξει ψηλά, ὅπως στὸ περίφημο ριζιτικὸ τραγούδι τῆς πατρίδας του τῆς Κρήτης, πού τραγούδησε μὲ τὴν ὠραία φωνή του ὁ Πατριάρχης Θεόδωρος γιὰ τὸν δάσκαλό του... Οἱ Ἀφρικανοὶ Μητροπολίτες, Σεβασμιώτατοι Ἰωνᾶς καὶ Ἰερώνυμος κατόπιν, τραγούδησαν στίς διαλέκτους τους καὶ διηγήθηκαν πὼς ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀναστάσιος, μὲ τὰ κηρύγματά καὶ τὸ προσωπικὸ του παράδειγμα ἀλλοίωσε τὶς ζωὲς τους, προετοιμάζοντάς τους κατὰλληλα γιὰ τὸ ὑψηλὸ ἀξίωμα τοῦ Ἐπισκόπου.

Οἱ Κορυτσαῖοι, πού φημίζονται γιὰ τὴ μουσικὴ τους παράδοση διοργάνωσαν τὸ βράδυ στὸ κατάμεστο θέατρο τῆς πόλης, μιά μεγάλη ἐορταστικὴ συναυλία μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἐπίσκεψης τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καὶ Πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Θεοδώρου τοῦ Β΄.

Τὴν Πέμπτη τὸ πρωὶ, 5 Νοεμβρίου 2009, οἱ ὑψηλοὶ προσκεκλημένοι ξεκίνησαν ἀπὸ τὴν Κορυτσά γιὰ Τίρανα. Ὑστερα ἀπὸ μιά μικρὴ στάση γιὰ πρόγευμα στὴ λίμνη στὴν πόλη τοῦ Πόγραδετς, συνέχισαν τὸ ταξίδι πρὸς τὸ ἀεροδρόμιο τῶν Τιράνων. Ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Πατριάρχη στὴν Ὁρθόδοξη Αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας ὀλοκληρώθηκε μὲ ἐπιτυχία, καὶ ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἀλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας εἶχε τὴν εὐκαιρία νὰ δεῖ ἀπὸ κοντὰ τὴν πρόοδο καὶ τὴν ἀνάπτυξη πού ἔχει σημειώσει ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας, ὑπὸ τὴν πνευματικὴ καθοδήγηση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀναστασίου, ὁ ὁποῖος τὴν ἀνασύστησε ἀπὸ τὶς στάχτες της μετὰ ἀπὸ μισὸ περίπου αἰῶνα σκληροῦ διωγμοῦ ἀπὸ τὸ ἄθεο καθεστῶς.

Λίγο πρὶν μπεῖ στὸ ἀεροπλάνο, ὁ Πατριάρχης ἐξέφρασε τὸν θαυμασμό του, γιὰ ἄλλη μιά φορά, γιὰ τὰ ἐπιτεύγματα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας δηλώνοντας: «Παίρνω μαζί μου γιὰ νὰ μεταφέρω στὰ τέκνα μου τῆς Ἀφρικῆς τὴν πασχαλινὴ λάμψη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας, τὸ ἀναστάσιμο φῶς τοῦ Ἀναστασίου...».

Μαρία Μαυρίκου Σκηνοθέτις
Φωτογραφίες: Μάνος Κρητσιωτάκης

Ὁ ἅγιος Ἱεράρχης Γουρίας

Ἀρχιεπίσκοπος Ταυρίδας Ἱεραπόστολος Κίνας

«Δές τόν κόσμο σάν ἓνα λιβάδι, μέσα ἀπ' τό ὁποῖο περνᾷ ὁ δρόμος σου γιά τή Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Αὐτό τό λιβάδι εἶναι γεμάτο πέτρες κοφτερές. Μήν περπατᾷς πάνω σ' αὐτό μέ γυμνά πόδια, βάλε γερὰ παπούτσια καί ἔτσι δέν θά σέ βλάπτουν οἱ πέτρες».
(Ἅγιος Γουρίας)

Ἐνα λαμπρό ἀστέρι ἀνέτειλε στόν οὐρανό τοῦ Σαράτοβ τό 1814 καί ἔμελλε νά φωτίσει πέρα ἀπό τόν ρωσικό οὐρανό καί τή μακρινή Κίνα.

Ὁ ἅγιος Γουρίας (κατά κόσμον Γρηγόρης Καρόβ), προερχόταν ἀπό ἱερατική πολύτεκνη οικογένεια, μέ βαθειά εὐλάβεια καί εἰλικρινή πίστη στόν Θεό. Ἀπό τά ἔννεα χρόνια του φοίτησε στήν ἐκκλησιαστική σχολή τῆς περιοχῆς του καί διακρινόταν γιά τό ἦθος καί τόν ταπεινό χαρακτήρα του ἀφενός ἀλλά καί γιά τήν ἐπιμέλεια καί τή φιλομάθειά του ἀφετέρου. Οἱ ἰκανότητες καί τά προσόντα του, τοῦ ἐξασφάλιζαν τίς ἀπαραίτητες προϋποθέσεις γιά μιά λα-

μπρή ἐπιστημονική καριέρα, ἀλλά ἐπειδή τήν πορεία μας σ' αὐτή τή γῆ δέν τήν καθορίζει μόνο τό γονιδίωμα μας καί οἱ ὑλικοτεχνικές δυνατότητές μας ἀλλά καί ἡ ἀγάπη καί ἡ πατρική πρόνοια τοῦ Θεοῦ, ὁ Γρηγόρης ἀκολούθησε ἄλλη πορεία. Ἀρρώστησε βαριά καί ὑποσχέθηκε πώς, ἂν ἀναρρώσει, θά ἀφιερῶσει τή ζωή του στόν Θεό καί θά μονάσει. Ἔτσι καί ἔγινε. Πέρασε στήν ἐκκλησιαστική Ἀκαδημία τῆς Ἁγίας Πετρούπολης καί τό 1838 δέχθηκε τό ἀγγελικό σχῆμα μέ τό ὄνομα Γουρίας. Διακρίθηκε καί κατά τή φοίτησή του ἐκεῖ καί ξεχώρισε μεταξύ τῶν φοιτητῶν γιά τήν ἐργατικότητα καί τά σπάνια ψυχικά καί πνευματικά του χαρίσματα, μέ ἀποτέλεσμα ἡ Ἱερά Σύνοδος μέ ἀπόφασή της νά τόν τοποθετήσει στήν ἱεραποστολή στό Πεκίνο. Ἔτσι τό 1840 ξεκίνησε γιά πρώτη φορά, μαζί μέ ὅλα τά ἄλλα μέλη τῆς ἱεραποστολῆς, ἀπό τήν πόλη Καζάν γιά τήν Κίνα.

Βλέποντας τά σκοτάδια στά ὁποῖα βύθιζε τόν κόσμο ἡ εἰδωλολατρία, πάλευε μέ τό φλογερό του κήρυγμα, τήν εἰλικρινή ἀγάπη του στόν Θεό καί στούς ἀνθρώπους καί μέ τό προσωπικό παράδειγμα μιᾶς εἰλικρινοῦς καί εὐλαβικῆς ζωῆς νά δυναμώσει τήν πίστη τῶν κατοίκων τῆς πόλης Ἀλμπαζίν, ὅπου εἶχε τοποθετηθεῖ. Ταυτόχρονα, ἀσχολήθηκε μέ ἰδιαίτερο ζήλο καί ὑπομονή μέ τίς μεταφράσεις ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων, τῆς θείας Λειτουργίας ἀλλά κυρίως μέ τή μετάφραση τῆς Καινῆς Διαθήκης στήν κινεζική γλῶσσα, ἔργο μακροχρόνιο, ἐπίπονο ἀλλά ταυτόχρονα τόσο σημαντικό. Κατανάλωσε ἀτελείωτες ὥρες στό συγγραφικό καί ποιμαντικό ἔργο. Ἐσκυψε μέ ἀγάπη πατρική, μέ ἀπλότητα ψυχῆς καί ταπείνωση στά προβλήματα καί τά ἐρωτήματα τοῦ κάθε ἐνορίτη. Πάλευε μέ ἐξαιρετική καί ἀξιοθαύμαστη ὑπομονή μέ τήν ἀμάθεια, τίς δοξασίες καί τά ποικίλα κατάλοιπα τῆς εἰδωλολατρίας, τίς ποικίλες αἰρέσεις πού ἐπίσης μάστιζαν τήν περιοχή. Οἱ προσπάθειές του αὐτές ἀποτυπώνονται θαυμάσια στό βιβλίο πού ὁ ἴδιος ἔγραψε «συζήτηση μέ τοὺς ἐνορίτες».

Οἱ ἰκανότητές του, ὅμως, δέν περιορίζονταν μόνο στόν ἐκκλησιαστικό τομέα. Στήν πηλορμία τοῦ Πεκίνου ἀπό τά Ἀγγλο-Γαλλικά στρατεύματα, ὁ ἅγιος ἀποκάλυψε καί τίς διπλωματικές ἰκανότητές του. Ὅταν ὁ αἱματηρός πόλεμος φαινόταν καί ἀπό τίς δύο πλευρές ἀναπόφευκτος, ἐκεῖνος μέ τή βοήθεια τοῦ

Θεοῦ, κατάφερε νά συμφιλιώσει τοὺς ἐχθρούς, ἀποτρέποντας κάθε στρατιωτική ἐμπλοκή.

Διέθεσε συνολικά γιά τό μεγάλο ἔργο τῆς ἱεραποστολῆς στήν Κίνα, εἴκοσι χρόνια, μεταλαμπαδεύοντας ἄοκνα τό φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Τό ἔργο του ἀποτέλεσε βάση καί γιά τήν ἱεραποστολική προσπάθεια τοῦ ἐπισκόπου Νικολάου Κασάτκιν, ἱσαποστόλου καί διαφωτιστῆ τῆς Ἰαπωνίας.

Ἐπέστρεψε στήν πατρίδα του τό 1865 ὅπου μέ ταπείνωση δέχθηκε τήν εὐγνωμοσύνη τῆς Ἐκκλησίας ἀλλά καί τοῦ Κράτους γιά τό τεράστιο ἔργο του. Καί φυσικά ἡ δράση του δέν σταμάτησε ἐκεῖ. Τό 1867 ἔγινε ἐπίσκοπος Ταυρίδας (Κριμαίας). Στήν τεράστια ἔκταση πού ἀνέλαβε νά ποιμάνει ὑπῆρχαν τότε μόνο 120 ἐκκλησίες, οἱ ὁποῖες ἔφθασαν τίς 268 στό τέλος τῆς ἐπισκοπείας του. Ἐδωσε μεγάλο βάρος στήν ἐπιμόρφωση τοῦ κλήρου καί τοῦ ποιμνίου του. Ἰδρυσε ἐκκλησιαστικό Σεμινάριο, σχολή ἱεροψαλτῶν, γυναικεία ἐκκλησιαστική Σχολή γιά τήν ἐπιμόρφωση τῶν γυναικῶν πού βοηθοῦσαν στό ἔργο τῆς ἐνορίας, ὀργάνωσε τήν ἐνοριακή μέριμνα, διοργάνωσε συνέδρια κληρικῶν καί ἐπιδόθηκε μέ ζήλο στόν ἀντιαιρετικό ἀγῶνα. Κάθε δευτερόλεπτο τῆς ζωῆς του, ἦταν ἀφιερωμένο στόν Χριστό καί στήν Ἐκκλησία. Ἡ δύναμη τῆς ψυχικῆς καί ἠθικῆς του μεγαλοπρέπειας ἔκλυε ἀπό μόνη της τήν ὑπακοή καί τήν αὐθόρμητη ἀγάπη. Ὁ Σεβασμιώτατος δέν πρόσταζε ἀλλά δίδασκε. Ἡ γνώμη του ἦταν αὐθεντία γιά πολλὰ καί διάφορα ζητήματα, ὅμως ὁ ἴδιος ποτέ δέν παρέβληπε τίς καλές πρωτοβουλίες τῶν κατωτέρων του. Οἱ ἱερεῖς πού λειτουργοῦσαν μαζί του, θυμοῦνται τήν εὐλάβεια καί τή συγκέντρωσή του κατά τή θεία Λειτουργία, πού ἦταν τόσο ἐκδηλῆ καί εἰλικρινής, ὥστε ὠθοῦσε καί τοὺς παρευρισκομένους σέ προσευχή.

Ἡ ἄοκνη προσφορά του καί τά μακροχρόνια καί κουραστικά ταξίδια του, κλονίσαν, τελικά, τήν υγεία του. Μιά ἀσθένεια τοῦ ἥπατος τόν ἐνοχλοῦσε πολύ καί παρά τίς προσπάθειες θεραπείας, διαρκῶς ἐπιδεινώνονταν. Προειδοποιήθηκε μέ ὄραμα γιά τόν ἐπερχόμενο θάνατό του καί προετοιμάστηκε μέ ταπείνωση, μετάνοια καί συντριβή. Μέχρι τελευταίας ἀναπνοῆς φρόντιζε νά τακτοποιήσει ὅλες τίς ἐκκρεμότητες πού ἀφοροῦσαν τό ποίμνιό του. Ἀπό τό κρεβάτι τοῦ πόνου, ζήτησε ταπεινά συγγνώμη ἀπ' ὅσους πί-

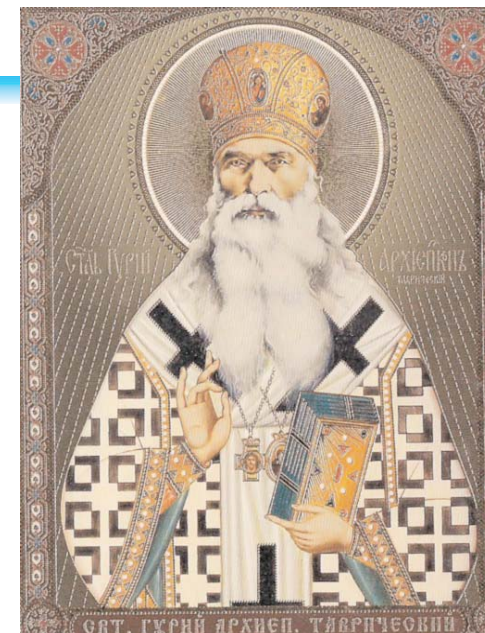
κ ρ α ν ε ,
εὐχαρίστησε ὅλους ἀπό τά βάθη τῆς ψυχῆς του γιά τήν ἀγάπη τους καί τήν ἀφοσίωσή τους, ἔδωσε τήν εὐλογία καί τή συγχώρησή του σέ ὅλο του τό ποίμνιο καί ζήτησε τίς προσευχές τους. Ὁρες πρὶν τήν κοίμησή του, θυμήθηκε καί τό νοσοκομεῖο τῆς πόλης Κέρτς, τό ὁποῖο κτιζόταν τήν ἐποχή ἐκείνη καί ζήτησε νά μεταφέρουν στό ἐκκλησιαστικό δικαστήριο τήν ἐπιθυμία του νά βοηθήσουν στήν ἀποπεράτωσή του. Ἀκόμη καί τίς τελευταῖες ὥρες τῆς ζωῆς του, ἡ ψυχὴ του ἦταν γεμάτη ἀπό φροντίδα καί μέριμνα γιά τοὺς πάσχοντες, ὅπως ἀλλήλωσε καί ὄλη του ἡ ζωὴ.

Κοιμήθηκε εἰρηνικά στίς 17 Μαρτίου 1882 καί ἐτάφη στόν καθεδρικό ναό τοῦ ἁγίου Ἀλεξάνδρου Νέφσκι. Τό 1930 ὁ ναός γκρεμίστηκε καί τά τίμια λείψανά του μεταφέρθηκαν σέ ἄλλο σημεῖο τῆς πόλης. Ὑπάρχουν μαρτυρίες πώς κατά τή μεταφορά τό λείψανο ἦταν ἀναλλοίωτο. Σαράντα ἐπτά χρόνια μετά τόν θάνατό του παρέμεναν ἐπίσης ἀναλλοίωτα τά ἄμφια καί ἡ ἐπισκοπική του μήτρα. Κατά τή μεταφορά, ἄθελά τους, χτύπησαν τό χέρι τοῦ Ἀγίου καί ἔτρεξε αἷμα.

Σήμερα ὁ τάφος τοῦ Ἀγίου βρίσκεται στό νεκροταφεῖο τῆς Συμφερούπολης, δίπλα στόν ναό τῶν Ἁγίων Πάντων καί ἔχει γίνει καταφύγιο καί ἰατρεῖο πολλῶν πονεμένων ψυχῶν.

Ἡ ἀγιοκατάταξή του ἔγινε τό 2008 καί τά ἅγια λείψανά του τοποθετήθηκαν στόν ναό τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου, στή Συμφερούπολη.

Τό φῶς τῆς ἀγνῆς καί ἀκούραστης, γεμάτης ἀγάπης καί φροντίδας ψυχῆς του, πού φώτισε τόν κινεζικό καί κριμαϊκό λαό ἄς φωτίζει καί ἄς καθοδηγεῖ καί τή δική μας ζωὴ.

Οικονομική συμβολή τοῦ Γραφείου Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας κατά τό γ' καί δ' τρίμηνο τοῦ ἔτους 2009

Ἀπό τό Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς ἐστάλησαν, κατά τό ἐξάμηνο Ἰουλίου - Δεκεμβρίου 2009, στίς ἱεραποστολικές χώρες, τά κάτωθι:

Κένυα:		Μπουρούντι:	
• Μισθοί 143 ἰθαγενῶν κληρικῶν	38.610	• Μισθοί 1 ἰθαγενοῦς κληρικοῦ	270
• Συντάξεις 18 κληρικῶν	4.860	• Ἐπίδομα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	600
• Ἐπιχορήγηση ἐκκλ. Σεμιναρίου	10.000		<u>870 €</u>
	<u>53.470 €</u>	Καμερούν:	
Μουάνζα:		• Μισθοί 22 ἰθαγενῶν κληρικῶν	5.940
• Μισθοί 33 ἰθαγενῶν κληρικῶν	8.910	• Συντάξεις 4 κληρικῶν	1.080
• Ἐπιδόματα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	1.200	• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	350
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	100	• Ἐπίδομα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	600
• Ἐπιχορήγηση ἱεραποστολικῆς Σχολῆς	5.000	• Ἐπιχορήγηση ἐκκλ. Σεμιναρίου	10.000
• Ἀεροπορικό εἰσιτήριο ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	847		<u>17.970 €</u>
	<u>16.057 €</u>	Τσάντ:	
Οὐγκάντα:		• Μισθοί 2 ἰθαγενῶν κληρικῶν	540 €
• Μισθοί 48 ἰθαγενῶν κληρικῶν	12.960	Γκάνα:	
• Συντάξεις 9 κληρικῶν	2.430	• Μισθοί 21 ἰθαγενῶν κληρικῶν	5.580
	<u>15.390 €</u>	• Συντάξεις 6 κληρικῶν	1.620
Κογκό:		• Ἐπιχορήγηση ἐκκλ. Σεμιναρίου	5.000
• Μισθοί 34 ἰθαγενῶν κληρικῶν	9.180	• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	50
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	50		<u>12.250 €</u>
• Ἐπιχορήγηση ἐκκλ. Σεμιναρίου	5.000	Σιέρα Λεόνε:	
	<u>14.230 €</u>	• Μισθός 1 ἰθαγενοῦς κληρικοῦ	270
Μπραζαβίλ:		• Ἐπίδομα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	600
• Μισθοί 9 ἰθαγενῶν κληρικῶν	2.430		<u>870 €</u>
• Ἐπίδομα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	600	Ἀκτή Ἐλεφαντοστοῦ:	
	<u>3.030 €</u>	• Μισθός 1 ἰθαγενοῦς κληρικοῦ	270 €
		Νιγηρία:	
		• Μισθοί 22 ἰθαγενῶν κληρικῶν	5.940
		• Συντάξεις 5 κληρικῶν	1.350

• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	12.545
• Ἐπιχορήγηση ἐκκλ. Σεμιναρίου	5.000
	<u>24.835 €</u>

Μπενίν:	
• Μισθοί 5 ἰθαγενῶν κληρικῶν	1.350
• Συντάξεις 2 κληρικῶν	540
• Ἐπιχορήγηση ἐκκλ. Σεμιναρίου	2.500
	<u>4.390 €</u>

Μαδαγασκάρη:	
• Μισθοί 21 ἰθαγενῶν κληρικῶν	5.670
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	800
• Ἐπίδομα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	600
	<u>7.070 €</u>

Ζιμπάμπουε:	
• Μισθοί 3 ἰθαγενῶν κληρικῶν	810
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	450
	<u>1.260 €</u>

Μαλάου:	
• Μισθοί 2 ἰθαγενῶν κληρικῶν	360 €

Κολουέζι:	
• Μισθοί 45 ἰθαγενῶν κληρικῶν	12.150
• Συντάξεις 4 κληρικῶν	1.080
• Ἐπίδομα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	600

• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	1.450
	<u>15.280 €</u>

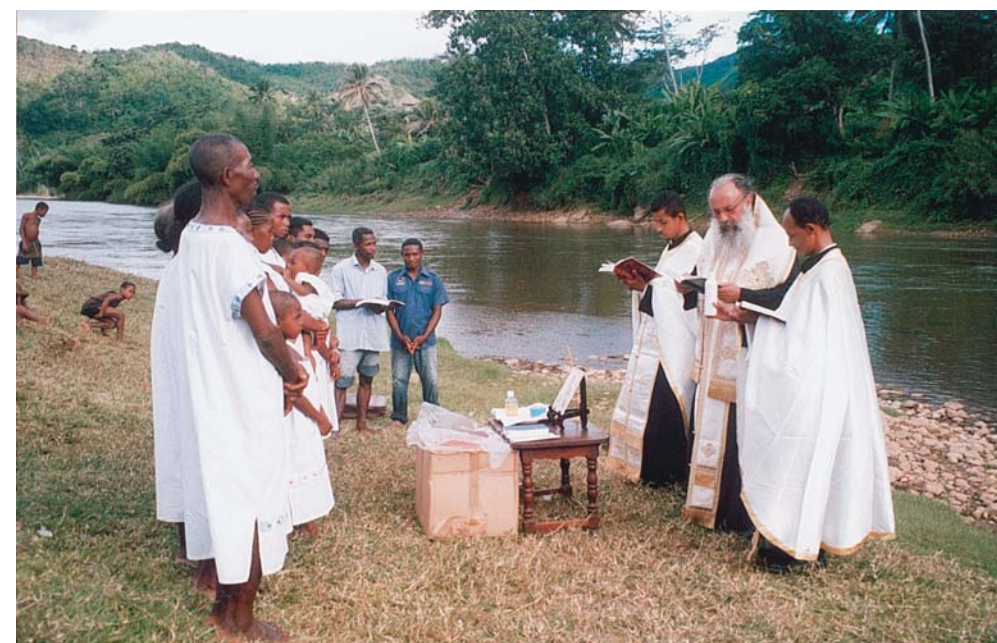
Ζάμπια:	
• Μισθοί 2 ἰθαγενῶν κληρικῶν	540
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	200
	<u>740 €</u>

Κορέα:	
• Μισθοί 8 ἰθαγενῶν κληρικῶν	2.160
• Ἐπίδομα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	600
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	400
	<u>3.160 €</u>

Ἰνδία:	
• Μισθοί 11 ἰθαγενῶν κληρικῶν	2.970
• Ἐπίδομα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	600
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	80
	<u>3.650 €</u>

Ἰνδονησία:	
• Μισθοί 9 ἰθαγενῶν κληρικῶν	2.430
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	300
	<u>2.730 €</u>

Φιλιππίνες:	
• Μισθοί 8 ἰθαγενῶν κληρικῶν	2.160 €

Βαπτίσεις στή Μαδαγασκάρη ἀπό τόν Θεοφ. Ἐπίσκοπο κ. Ἰγνάτιο.

Η ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΚΕΝΥΑΣ ΣΤΟ ΠΛΕΥΡΟ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Γιά χρόνια τώρα στον χώρο της Ιεράς Μητροπόλεως Κένυας, που είναι και τό κέντρο της ιεραποστολής μας, σιωπηλά, λειτουργεί, εκτός από τό Νηπιαγωγείο και τό Δημοτικό, προγράμματα φαγητού επί καθημερινής βάσης.

Συγκεκριμένα, ενώ τά παιδιά πού φοιτούσαν, κυρίως όρφανά ή πτωχά, έπαιρναν ένα χυμό και δύο κομμάτια ψωμιού κάθε μέρα, λόγω οικονομικών δυσκολιών, τώρα απολαμβάνουν ζεστό πρωινό ρόφημα και μαγειρεμένο φαγητό τό μεσημέρι, λόγω της αγάπης και της προσφοράς των αδελφών μας Όρθόδοξων χριστιανών της Κύπρου, της Ελλάδος, της Αυστραλίας και της Αμερικής.

Άρχισε, δειλά-δειλά, αυτή ή προσπάθεια. Οι ανάγκες αυξήθηκαν. Οι πληροφορίες έφθαναν, ότι τά παιδιά κοιμούνται νησικά τό βράδυ! Και αυτό ακόμα τό ελάχιστο, τό μοιράζονται μέ όλα τά άλλα μέλη της οικογένειάς τους.

Στήν αρχή, τό πρόγραμμα επεκτάθηκε στις γύρω ένορίες της Ναϊρόμπης μόνο Σάββατο. Τό ίδιο αυτό πρόγραμμα έφθασε ως τό όρος του Κιλιμάνζαρο, λόγω της πολιταλάντου και δραστήριας πρεσβυτέρας του ιερέα μας εκεί.

Έρχεται ή περίοδος της άνομβρίας και των πρόσφατων πολιτικών διενέξεων και του έμφυλιου σπαρταγμού. Η Όρθόδοξη Έκκλησία της Κένυας πρώτη έδωσε τό παρόν της. Στά στρατόπεδα των προσφύγων και των άναξιοπαθόντων προσφέρει τρόφιμα και ενισχύεται έτσι ό έκτοπισμένος πληθυσμός, άνεξαρτήτως φυλής ή καταγωγής. Τά συσσίτια επί καθημερινής βάσης αυξάνονται και άνακουφίζουν χιλιά-

δες άπροστάτευτους, ιδιαίτερα παιδιά.

Έτσι, σήμερα, λειτουργούν, καθημερινά, τά εξής προγράμματα έπιστημοσύ των παιδιών: εκτός από τό Νηπιαγωγείο και τό Δημοτικό της Μητροπόλεως, στην ένορία του Άποστόλου Παύλου στην Καγκίρα, στην ένορία του Άγίου Γεωργίου, της προδημοτικής και δημοτικής Σχολής στην περιοχή του Άγίου Νικολάου Ριρούτας και, φυσικά, στό όρφανοτροφείο της Μητροπόλεως στην ένορία του Άγίου Νικοδήμου Κασίγκας, στό Nyeri.

Πρόσφατα, μάλιστα, μέ τη βοήθεια της Φιλιανδικής Όρθόδοξης Έκκλησίας, άρχισε πρόγραμμα φαγητού για τά τετρακόσια παιδιά του Όρθόδοξου Δημοτικού Σχολείου στο Λομπέρε της Λαικίπιας.

Όλα αυτά και άλλα παρόμοια προγράμματα λειτουργούν κάτω από την άμεση φροντίδα της Μητροπόλεως Κένυας και μέ την οικονομική ενίσχυση και φροντίδα ευσεβών χριστιανών και άλλων φιλοanthρωπικών φορέων, πού επισκέπτονται την Κένυα κατά διαστήματα.

Τό έρώτημα πού τίθεται είναι: πώς ή Όρθόδοξη Έκκλησία μπορεί νά αντιμετώπισει ένα τόσο ζωτικό θέμα, πού μαστίζει, όχι μόνο την Άφρική, αλλά και την Άσία, όπως και άλλες χώρες της γής.

Μάλιστα, στην κρίσιμη αυτή καμπή της ιστορίας της ανθρωπότητας και ιδιαίτερα λόγω της οικονομικής κρίσης, πού μαστίζει την οικουμένη όλόκληρη, έρχεται ή Όρθόδοξη Έκκλησία, μέ τά ελάχιστα μέσα πού διαθέτει, και δίνει λύσεις άνακουφίζοντας έτσι μέγα μέρος του λαού, πού πεινά, μέσω των κατά τόπους Έπισκόπων, άθόρυβα.

Χρειάζεται άμεση και συγκροτημένη όργάνωση των προσπαθειών, για την αντιμετώπιση της μάστιγας της πείνας. Οι διεθνείς όργανισμοί δεν είναι σε θέση νά εφαρμόσουν άποτελεσματικά προγράμματα βοήθειας εξαιτίας διαφόρων προβλημάτων.

Η Όρθόδοξη Έκκλησία καλείται νά διαδραματίσει πρωτοποριακό ρόλο, ώστε να γίνει φορέας αντιμετώπισης της πείνας στην Άφρική, λόγω της οικουμενικής άποστολής της πού δεν θέτει θέμα «φυλής, χρώματος, θρησκείας ή εθνικότητας». Ίδού, λοιπόν, πώς ή Ιεραποστολή συμμετέχει στον άγώνα των ανθρώπων για επιβίωση και συντήρηση.

Άπό την Ιερά Μητρόπολη Κένυας

ΝΟΜΟΚΑΝΟΝΙΚΑ

Έρώτηση:

Μπορεί ένας Ιεραπόστολος νά συντάσσει μία αυτοσχέδια εκκλησιαστική ευχή ή ιερή ακολουθία για κάποια ιεροτελεστία;

Άπάντηση:

Η άπάντηση μπορεί νά είναι και άπλη και σύνθετη. Ναί, μπορεί νά συντάσσει (δέν μιλάμε για πιστή μετάφραση) μία αυτοσχέδια ευχή ή μικρή ακολουθία, όταν δέν υπάρχει κάτι τό σχετικό στό ισχύον ευχολόγιο της Όρθόδοξης Έκκλησίας. Όταν όμως υπάρχει σχετική ακολουθία τά πράγματα δέν είναι τόσο άπλη, αλλά περιπλέκονται. Και τό πρώτο πού προβάλλει είναι τό έρώτημα, γιατί τό πράττει ό συντάκτης αυτής της ευχής ή ακολουθίας. Έπειδή δέν του άρέσει ή δέν συμφωνεί μέ την υπάρχουσα, ή γιατί θέλει νά προβληθεί ό ίδιος;

Άν ισχύει τό πρώτο, μήπως συμβαίνει νά υποκρύπτεται κάποια αίρετική άποψη του δημιουργού της, προς την όποία θέλει νά παρασύρει τους άκροατές του; Πράγμα τό όποιο σημαίνει ότι υποβόσκει κάποια διάθεση ή σκοπός προσηλυτισμού. Μήπως τ.έ. στην περίπτωση αυτή έμπεριέχεται και τό στοιχείο της ιδιοτέλειας, σε τελευταία άνάλυση τό στοιχείο της φιλοπρωτείας;

Άν πάλι ό σκοπός αυτής της καινοτόμου δημιουργίας είναι ή αυτοπροβολή του συντάκτη, αυτό πρέπει νά θεραπευθεί μέ την κατάλληλη επέμβαση της άρμόδιας εκκλησιαστικής αρχής, ίσως και κατόπιν άναφοράς ενός μέλους της Έκκλησίας. Η τάση αυτή υποδηλώνει και μία διάθεση άπαξίας και άταξίας προς την καθιερωμένη εκκλησιαστική τάξη, πράγμα τό όποιο αντίκειται και προς την έντολή του Άποστόλου Παύλου, ό

όποιος ήέει «πάντα εύσχημόνως και κατά τάξιν γινέσθω» (Α΄ Κορ. 14,40).

Έπίσης ή τάση αυτή είναι δυνατόν νά προκαλέσει άναταραχή ή διαφωνίες και σύγχυση μεταξύ των κληρικών ή λαϊκών μελών της Έκκλησίας, πράγμα για τό όποιο δέν μπορεί νά άδιαφορήσει ούτε ό συντάκτης της νέας ακολουθίας, ούτε οι άρμόδιοι εκκλησιαστικοί παράγοντες, ούτε οι άπλοί πιστοί. Γι' αυτό και πάλιν ό Άπόστολος Παύλος γράφει: «Ό δέ τάράσσων ύμäs βαστάσει τό κρίμα» (Γαλ. 5,10).

Γιά όλα αυτά εύτυχώς προνοούν και φροντίζουν οι κανόνες της Έκκλησίας. Γι' αυτό ό ιθ' καν. της Πενθέκτης Οίκουμ. Συνόδου π.χ. για τό περιεχόμενο του κηρύγματος εκείνου πού άναπτύσσει τον άπόστολο ή τό ευαγγέλιο της θείας Λειτουργίας μεταξύ άλλων όρίζει: «Ότι δεί τους των εκκλησιών προεστώτας... εί γραφικός άνακινηθεί λόγος, μή άλλως τουτον έρμηνευέτωσαν, ή ως αν οι της εκκλησίας φωστήρες, και διδάσκαλοι, διά των οικείων συγγραμμάτων παρέθεντο· και μάλιστα εν τούτοις εύδοκιμήτωσαν, ή λόγους οικείους συντάττοντες» (Γ. Ράλλη - Μ. Ποτλή, Σύνταγμα των θείων και ιερών κανόνων, τόμ. Β΄, σελ. 346).

Άν αυτό όρίζουν οι ιεροί κανόνες για τους λόγους και τις όμιλίες, πολύ περισσότερο αυτά ισχύουν για τις ευχές και τις ακολουθίες. Γι' αυτό ό ιη' καν. της Λαοδικείας όρίζει: «Περί του την άυτήν λειτουργίαν των ευχών πάντοτε και εν

ταῖς ἐνάταις, καί ἐν ταῖς ἐσπέραις ὀφείλιν γίνεσθαι» (Ρ. - Π., τόμ. Γ', σελ. 186-187). Ὁ μεγάλος βυζαντινός κανονολόγος Βαλσαμών γράφει σχολιάζοντας τόν κανόνα αὐτόν: «Καί οὗτος ὁ κανὼν διορθωτικός ἐστὶ παλαιοῦ τι-νος ἔθους ἀτάκτου. Φαίνεται γάρ, ὡς τινες ἐξ ὑπεροψίας εὐχὰς συντιθέμενοι εἰς τὰς ἐσπερινὰς ὑμνωδίας, ἀνεγίνωσκον αὐτάς... Φασίν οὖν οἱ Πατέρες, ἀρκεῖν τὰς παραδεδομένας εὐχὰς καί ἐν ταῖς ἐνάταις, καί ἐν ταῖς ἐσπέραις, καί ἐν πάσαις ἀπλῶς ταῖς συνάξεσι» (Ρ. - Π., τόμ. Γ', σελ. 187).

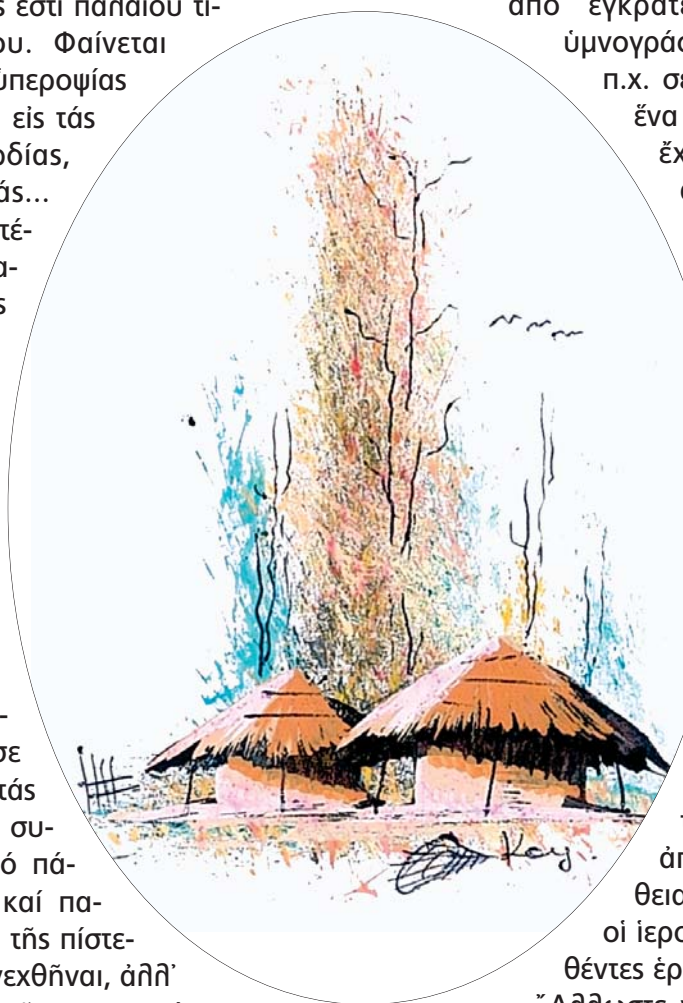
Καί ὁ ργ'ριδ' καν. Καρθαγένης τῆς Ἀφρικῆς μεταξὺ ἁλλήλων ὀρίζει παρομοίως: «Ἦρσε καί τοῦτο, ὥστε τὰς κεκυρωμένας ἐν τῇ συνόδῳ ἰκεσίας... ὑπὸ πάντων ἐπιτελεῖσθαι καί παντελῶς ἁλλῆλας κατὰ τῆς πίστεως μηδέποτε προενεχθῆναι, ἀλλ' αἰτινεσθήποτε ἀπὸ τῶν συνετωτέρων συνήχθησαν, ληχθήσονται» (Ρ. - Π., τόμ. Γ', σελ. 550). Καί ὁ Ἅγιος Νικόδημος ἐρμηνεύοντας τόν κανόνα σημειώνει: «Αἱ παρά τῶν Ἱερῶν λεγόμεναι εὐχαὶ πρὸς τόν Θεόν εἰς τὰς ἐν Ἐκκλησίᾳ ἰκεσίας, διάφοροι εἶναι... Ταύτας λοιπόν τὰς εὐχὰς διορίζει ὁ παρῶν Κανὼν νά λήγωσιν ὅλοι· τὰς κεκυρωμένας ὁμῶς ἀπὸ τῆν Σύνοδον καί ἀπὸ τοὺς σοφωτέρους, καί ὄχι τὰς νέας τὰς

παρά τινων συνθεμένας κατὰ τῆς πίστεως καί μὴ κεκυρωμένας Συνοδικῶς» («Πηδᾶλιον», σελ. 518-519).

Βεβαίως δὲν ἀπαγορεύεται νά συντάσσεται ἀπὸ ἐγκρατεῖς καί πεπειραμένους ὑμνογράφους μία νέα ἀκολουθία π.χ. σέ ἓνα νεώτερο ἅγιο ἢ σέ ἓνα ἅγιο, γιὰ τόν ὁποῖο δὲν ἔχει γραφεῖ ἀντίστοιχη ἀκολουθία, ἢ μιά εὐχή σέ ἓνα καινούργιο φαινόμενο ἢ γεγονός. Πάντως καί κάθε ἀλλαγὴ καί κάθε νέα δημιουργία πρέπει νά τίθεται ὑπ' ὄψη τῶν ἀρμοδίων συνοδικῶν ὀργάνων, τὰ ὁποῖα θά ἐλέγχουν καί τήν προέλευση καί τό περιεχόμενο τῶν ἀκολουθιῶν, εὐχῶν καί ὕμνων, ὥστε νά μὴν ὑπάρχει κίνδυνος νά ἔχουν ἐμφιλοχωρήσει δογματικές ἢ ιστορικές ἢ ἄλλῃς ἀποκλίσεις ἀπὸ τήν ἀλήθεια. Αὐτό ὑποδεικνύουν καί οἱ ἱεροὶ κανόνες καί οἱ ἀναφερθέντες ἐρμηνευτές τους.

Ἄλλωστε γιὰ νά καταστῆ καί ὀνομασθεῖ μία ἀκολουθία ἢ εὐχή ἱερή πρέπει νά καθιερωθεῖ ἀπὸ τήν Ἐκκλησίαν καί ἀπὸ τὰ ὑπεύθυνα καί ἀρμόδια πατερικά καί συνοδικὰ πρόσωπα καί ἀπὸ τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, τόν εὐσεβῆ λαό. Ἀλλῶς, πῶς θά ἀναγνωρισθεῖ καί θά χαρακτηριθεῖ ὡς ἱερή, ὅταν δὲν ἔχει αὐτὴ τήν ἐκκλησιαστικὴ ἀναγνώριση καί ἐπικύρωση;

Παν. Ἱ. Μπούμπης

«τῶν δέ μαθητῶν καθὼς νῦν πορεῖτό τις ὠρίσαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς... ἀδελφοῖς»

(Πράξ. ια' 29)

Ἀπὸ 1-10-2009 ἕως 31-12-2009 προσεφέρθηκαν στό Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τὰ παρακάτω χρηματικά ποσά γιὰ τό Ἱεραποστολικό ἔργο ἀπὸ τοὺς:

Konstantoulakis M. 31,50 • Vlachos E. 133,50 • Vlahos B. & D. 205,04 • Ἀγᾶ Ἀ. 50 • Ἀγγελόπουλο Ἡ. 100 • Ἀγιοστρατίτη Δ. 50 • Ἀγοργιωτάκη Ἰ. 200 • Ἀδελφὸ Π. 300 • Ἀερίδη Κ. 50 • Ἀθανασιάδη Ν. 70 • Ἀθανασιάδου 1.000 • Ἀθανασιάδου Ἀ. 30 • Ἀθανασιάδου Δ. 1.000 • Ἀθανασίου Ἐ. 50 • Ἀκριβάκη Σ. 40 • Ἀλεβίζου Σ. 200 • Ἀλεξάνδρου Ἀ. 50 • Ἀλεξοπούλου Ἀ. 60 • Ἀλικάκο Γ. 206,39 • Ἀλιμπέρτη Ἀ. 300 • Ἀναγνωστίδου Ἀ. 20 • Ἀναγνωστοπούλου Ἐ. 150 • Ἀνανιάδη Σ. 30 • Ἀναστόπουλο Β. 50 • Ἀνδριανοῦ Χ. 100 • Ἀνδρονικίδη Ἰ. 500 • Ἀντελῆ - Τσιόλη Π. 100 • Ἀντωνιάδου Ἀ. 150 • Ἀντωνιάδου Χ. 350 • Ἀντωνίου Σ. 100 • Ἀντωνόπουλο Ἄ. 500 • Ἀντωνοπούλου Κ. 50 • Ἀνυφαντῆ Β. 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8063) 500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8183) 50 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 4710) 60 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8265) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8268) 1.500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8160) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 9212) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 9208) 255 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 9168) 50 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 4759) 50 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 4758) 150 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8770) 15 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 4743) 20 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 4734) 60 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 4733) 44 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7007) 100 • Ἀνώνυμο

(Γ.Ε. 6732) 10 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7837) 500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 9250) 400 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7787) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7376) 120 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6401) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7588) 10 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7237) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7236) 400 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 4649) 20 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 4706) 40 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 9106) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 9090) 100 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 4771) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7333) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8146) 15 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7034) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7938) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 9226) 1.000 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6999) 600 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8767) 250 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 4737) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 9209) 2.000 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7859) 4.060 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8153) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8209) 700 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6953) 2.100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7751) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7148, 8487, 6752) 210 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 9147, 7311) 6.000 • Ἀνώνυμο (Δ.ΕΠ. 0590) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8250) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6616) 350 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8724) 25 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8094) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 9204) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8020) 10 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8603) 120 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7168) 400 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 4736) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8408) 250 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8177) 12.200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 9117) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7716) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 9134) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8108) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7130) 400 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7332) 60 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 9098) 250 • Ἀνώνυμο

(Γ.Ε. 9225) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7893) 220 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 9125) 150 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8179) 17.900 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8178) 1.600 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8407) 250 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8316) 100 • Ἀνώνυμο (Δ.ΕΠ. 0598) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7011) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8145) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8075) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8140) 500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7804) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7645, 7646, 7647) 20.000 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7976) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7655) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 9229) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8730) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 8206) 1.000 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7246) 350 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 9203) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7811) 80 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7005, 8276) 360 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7659, 9213) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7248, 7880) 150 • Ἀποστολίδου Ἐ. 80 • Ἀποστολόπουλο Ν. 50 • Ἀποστόλου Ἰ. Ἀ. 200 • Ἀποστόλου Χ. 30 • Ἀραμπατζίδου Σ. 300 • Ἀρβανίτη Γ. 200 • Ἀργέντο Κ. 50 • Ἀρμπῆ Ἐ. 35 • Ἀρτεμάκη Μ. 50 • Ἀσκερίδη Ν. 100 • Ἀτματζίδη Ἀ. 25 • Ἀψοῦρη Κ. 10 • Βάβη Ε. 250 • Βάβη Ν. 100 • Βαργιάμη Ἐ. 20 • Βασιλάκη Σ. 450 • Βασιλειάδη Ε. 50 • Βασιλειάδη Π. 20 • Βασιλοπούλου Ἰ. 50 • Βασιλοπούλου Σ. 60 • Βαφειάδη Β. 20 • Βαῖνα Γ. 240 • Βαῖτσάκη Ἀ. 50 • Βελισσάρη Μ. 500 • Βελοῦδιο Ε. 15 • Βενετᾶκη Σ. 30 • Βέττα Γ. 80 • Βιβλ. Δικ. ΕΤΕ 480 • Βιζένκο Γ. & Ἀγ. 50 • Βιλάετη Ἰ. 10 • Βλαγκοῦλη Ν. 150 • Βλασσόπουλο Γ. 70 • Βλαχιώτη Β. 100 • Βλάχο Ἀ. 300

• Βλέσσα Ν. 20 • Βογιατζή Π. 250 • Βογιατζιδάκη Μ. 150 • Βογιατζόγλη Ε. 20 • Βοιλονάκη Έ. 30 • Βούλγαρη Π. 100 • Βουρνού Ε. 20 • Βουτετάκη Γ. 300 • Βουτυράκη Θ. 30 • Βραβοσινοῦ - Κοκκίνου Έ. 50 • Γάζο Ζ. 20 • Γαρδίκη Ά. 20 • Γελαδάρη Α. 30 • Γεννατά Μ. 100 • Γερεμτζέ Ζ. 50 • Γεωργιάδη Γ. 500 • Γεωργιάδου Κ. 20 • Γεωργίου Ί. 300 • Γεωργόπουλο Κ. 999 • Γεωργόπουλο Ν. 999 • Γεωργοτά Μ. 50 • Γεωργοπέλα Ά. 10 • Γεωργουλή Ξ. 200 • Γιαλαμά Μ. 700 • Γιαμαλάκη Σ. 140 • Γιαννακόπουλο Ά. 200 • Γιαννακοπούλου Έ. 50 • Γιαννέλου Ή. 30 • Γιάντρο Χ. 200 • Γιόντη Μ. 100 • Γκανασούλη Τ. 100 • Γκαραβέλα Χ. 50 • Γιουρτζάν Γ. 140 • Γκουντόπουλο Δ. 240 • Γκούτρα Δ. 30 • Γκριήλα Ά. 20 • Γλυκιώτου Ά. 50 • Γουλιέλμο Γ. 120 • Γραμματικού Ά. 100 • Γραμματικού - Πουλή Έ. 50 • Γραμματικού Σ. 50 • Γρίβα Β. 100 • Γυαλίστρα Δ. 150 • Γώγου Δ. 100 • Δαβάκη Σ. 100 • Δάλλα Ά. Π. 50 • Δανιηλίδη Χ. 5 • Δάρρα Σ. 20 • Δέδε Ε. 50 • Δελατόλα Θ. 100 • Δεμερτζίδη Ν. 210 • Δεμερτζόγλη Ά. 30 • Δέρμον Ά. 150 • Δημ. Σχ. Δεύτερο Κοζάνης 150 • Δημακάκο Ε. 100 • Δημακοπούλου Ε. 50 • Δημάκου Μ. 80 • Δημαράτου Ξ. 60 • Δημητρίου Ν. 65 • Δημητρίου Ν. 50 • Δημητροπούλου Μ. 15 • Δημητροπούλου Ν. 100 • Διακίδη Ά. 15 • Διαλήσμα Κ. 100 • Διαμαντόπουλο Ε. 100 • Διαματοπούλου Έ. 20 • Διονάτου Ζ. 40 • Δόβρη Χ. 55 • Δοκμετζόγλη Ε. 5 • Δοξά Π. 50 • Δουβλίδου Έ. 100 • Δούγαλη Π. 110 • Δουμουρά Σ. 50 • Δρακάκη Μ. 300 • Δράκου Ά. 300 • Δρακουλάκη Μ. 50 • Δρίτσα Ξ. 300 • Δροσοπούλου Ξ. 100 • Δρόσου Γ. 20 • Έλευθεριάδου Β. 50 • Έμμανουηλίδου Μ. 100 • Ένωση Αποστράτων Άξ/ων Ναυτικού 50 • Έξαρχο Β. 50 • Έξάρχου Φ. 330,37 • Εύθυμιάδου Σ. 10 • Εύθυμίου Γ. 150 • Εύθυμίου Ο. 60 • Εύστα-

θίου Ν. 1.000 • Ζαγκανά Μ. 30 • Ζαλακώστα Β. 600 • Ζαρρού Μ. 200 • Ζαφειρόπουλο Ά. 50 • Ζαχαράκη Μ. 100 • Ζαχαρίου Ν. 100 • Ζαχαριουδάκη Β. 50 • Ζηλιανάκη Έ. 50 • Ζουναρέλη Β. 70 • Ζουναρέλη - Ντόβα Έ. 100 • Ζωγιά Ε. 100 • Ζωρογιαννίδου Έ. 25 • Ήλιοπούλο Β. 100 • Ήσυχαστ. Άγ. Φωτεινής 100 • Ήσυχαστήριο «ΟΙ ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΟΙ» 60 • Θαλασέλη Π. 300 • Θεοδοσιάδη Ε. 130 • Θεοδουλίδη Μ. 100 • Θεοδωρακάκη Ζ. 100 • Θεοδωράκη Φ. 50 • Θεοδωρόπουλο Ί. 50 • Θεοφανίδου Μ. 20 • Ίωαννίδου Σ. 100 • Καββούρη Ί. 100 • Κακαράτζα Ά. 60 • Καλαντζοπούλου Φ. 500 • Καλογεροπούλου Τ. 20 • Καλοσίπη Ά. Ε. 40 • Καλούδη Π. 300 • Καληπάκη Έ. 50 • Καμβίση Π. 150 • Καμπεζίδη Ά. 100 • Καμπούρη Χ. 50 • Κανδαράκη Ά. 100 • Κανέλο Ή. 100 • Καντά Ν. 100 • Κανταρτζή Λ. 230 • Κάντζο Κ. 25 • Καντιδάκη Ί. 75 • Καπαῖο Ί. 100 • Καπελιῦ Τ. 100 • Καπιδάκη Μ. 5.100 • Καπιδάκη Σ. 2.900 • Καπλάνη Θ. 50 • Καραβῆ Ή. 120 • Καραβάνη Ε. 60 • Καραβελίδη Χ. 140 • Καραγιαννάκη Β. 1.200 • Καραγιάννη Γ. 50 • Καραδάλη Σ. 150 • Καρακίτσου Ά. 10 • Καραμανλή Μ. 100 • Καραμάνου Ξ. 50 • Καραμπερόπουλο Ρ. 100 • Καραμπίνη Ξ. 50 • Καρανάσιου Ά. 20 • Καρανίδου Σ. 20 • Καραολάνη Κ. 100 • Καραπαῖ Μ. 350 • Καρατζίδου Μ. 100 • Καραφωτίου Έ. 50 • Καραῖσκο Θ. 200 • Καραυζάκη Κ. 50 • Κασσιάνο Μ. 200 • Καταχιωτοῦ Μ. 50 • Κατηφόρη Ν. 30 • Κατουφῆ Π. 50 • Κατράκη Ά. 200 • Κατσάμπα Ά. 50 • Κατσαρού Κ. 15 • Κατσίκη Ά. 30 • Καφαῖτο Ά. 50 • Κεκάκη Μ. 10 • Κέκο Π. 100 • Κετσέα Σ. 30 • Κηπουρό Χ. 100 • Κιρκανίδου Μ. 50 • Κόκκορη Ε. 100 • Κολέτσου Ν. 30 • Κολλιοπούλου Χ. 50 • Κολλοτούρο Χ. 100 • Κολυμάνη Σ. 100 • Κομαρίμα Ί. 100 • Κομπούλη Μ. 30 •

Κονδύλη Ί. 50 • Κονδύλη Μ. 200 • Κοντέλλη Α. 200 • Κόντη Ν. 120 • Κοντονάσιο Δ. 50 • Κοντοπόδη Ε. 100 • Κοντοῦ Μ. 2.000 • Κοντούλια Ε. 50 • Κορακιανίτου Ξ. 500 • Κορίκη Μ. 100 • Κορολιόγου Μ. 70 • Κοσμά Δ. & Γ. 40 • Κοσμά Σ. 50 • Κοτίνη Ά. 50 • Κοτρώνη Χ. 20 • Κουβαράκη Έ. 10 • Κούγια Α. 30 • Κουλοπούλου Έ. 300 • Κουπαράνη Σ. 100 • Κουραφῆ Χ. 150 • Κουρελήση Δ. 130 • Κουρελίδου Έ. 20 • Κούστα Ά. 200 • Κουτονιά Π. 100 • Κουτρούλη Κ. 10 • Κουτσιοῦλη Γ. 340 • Κουτσογιάννη Δ. 140 • Κουτσογιάννη Δ. 10 • Κουτσουράκη Π. 50 • Κουτσούρη Γ. 50 • Κουφός Σ. 150 • Κράλη - Ρίζου Λ. 20 • Κράνη Έ. 50 • Κρητικό Β. 100 • Κριτωτάκη Ί. 50 • Κυπραῖο Π. 100 • Κυπριωτάκη Κ. 50 • Κυριαζοπούλου Σ. 300 • Κυριακόπουλο Δ. 20 • Κυριακοπούλου Δ. 50 • Κυριακοπούλου Ε. 600 • Κύρη Σ. 120 • Κυρτάτα Λ. 10 • Κωνσταντινίδου Έ. Μ. 100 • Κωνσταντίνου Β. 50 • Κωνσταντίνου Μ. 15 • Κωνσταντοπούλου Β. 50 • Κωνσταντοπούλου Β. 20 • Κωστή Σ. 100 • Κωτσάκη Ά. 300 • Κωττάκη Ν. 120 • Λάκκα Σ. 300 • Λαμπίρη Ξ. 25 • Λάμπρου Ά. 50 • Λαπιώτη Έ. 150 • Λασπάκη Μ. 100 • Λασπούλα Ε. 30 • Λεβογιάννη Ε. 10 • Λειτουργή Ά. Μ. 300 • Λιάπη Α. 50 • Λιβάνη Ί. 250 • Λιόθλιου Χ. 100 • Λιούλια Σ. 200 • Λιτό Σ. 200 • Λίτσα Π. 50 • Λουβή Μ. 40 • Λουδάρο Έ. 100 • Λουκάκη Π. 100 • Λούλη Ε. 50 • Λούντζη Α. 600 • Λουρή - Άργυρίου Χ. 12 • Λούρο Γ. 150 • Λοῖζου Σ. Έ. 120 • Λυκούργου Π. 100 • Λυμπέρη Δ. 80 • Λυμπέρη Έ. 70 • Λυριτζή Β. 20 • Λύτρα Κ. 35 • Μαζωνάκη Έ. 100 • Μακρή Σ. 20 • Μακρή Φ. 300 • Μακροπούλου Έ. 200 • Μάληφα Γ. τοῦ Ή. 70 • Μακανοῦδα Ρ. 50 • Μανιάτη Γ. 100 • Μανιάτη Π. 30 • Μαντέλη Γ. 100 • Μαντζίνη Γ. 10 • Μαργέλη Π. 150 • Μάρδα Θ. 100 • Μαρῆ Δ. 300 • Μαρκα-

ντωνάτο Γ. 100 • Μαρκέα Λ. 30 • Μάρκου Ά. 30 • Μαρκουῖζο Ά. 30 • Μασίχη Ά. 200 • Μαστρογεωργίου Γ. 50 • Μαυράκη Ν. 100 • Μαυρίδη Χ. 105 • Μαῖηλακάκη Ν. 20 • Μεῖλα Α. 50 • Μέμμου Ε. 50 • Μέμου 40 • Μεραντζή Ε. 15 • Μεταξιώτη Ν. 50 • Μηλιώτη Κ. 50 • Μηνιογιάννη Έ. 100 • Μητροπολίτη Χριστουπόλεως κ. Πέτρο 10.000 • Μικρόπουλο Γ. 150 • Μιχαηλίδη Ί. & Κ. 50 • Μιχαλάκη Ά. 50 • Μιχαλάκη Α. 20 • Μιχαλόγλου Α. 30 • Μίχο Σ. 40 • Μόκκα Ά. Έ. 10 • Μονή Άγ. Νικολάου 30 • Μονή Άγ. Στεφάνου Μετεώρων 120 • Μονή Παναγίας Ξενίας 20 • Μονή Σίμωνος Πέτρας 20 • Μοσχοφίδου Ε. 30 • Μουστακίδου Δ. 100 • Μουχταρόπουλο Ά. 25 • Μπακομήτρο Π. 50 • Μπαητά Δ. 200 • Μπαμπάκου Ξ. 100 • Μπαμπαρούση Ί. 50 • Μπάμνη Π. 50 • Μπάνη Γ. 20 • Μπαντέκα Β. Μ. 20 • Μπάρλα Α. 700 • Μπασιούκα Κ. 30 • Μπεκούλη Β. 30 • Μπελαχρή Ί. 300 • Μπέλλη Β. 40 • Μπέλημα Σ. 100 • Μπερντέ Ε. 20 • Μπέση Π. 200 • Μπηλιώνη Θ. 30 • Μπίκου Φ. 400 • Μπίνα Ά. 150 • Μπινιάρη Κ. 100 • Μπόζο Ί. 50 • Μπόζο Σ. 50 • Μποζόπουλο Κ. 60 • Μπολώση Π. 25 • Μπονώρα Π. 200 • Μποσανάκη Π. 20 • Μπουζάνη Σ. 125 • Μπούκαλη Β. 10 • Μπούρμα Έ. 240 • Μπουρσινοῦ Β. 80 • Μπουσμπουρά Π. 100 • Μπουτζέλη Ζ. 20 • Μυκωνιάτη Μ. 15 • Μυλωνῆ Μ. 200 • Νάκου - Νίτσα Ξ. 300 • Νάννου Ε. 100 • Ναό Άγ. Δημητρίου 50 • Ναό Άγ. Δημητρίου 100 • Ναό Άγ. Πεντελεήμονος 100 • Νασοπούλου Δ. 20 • Νάτση Χ. 50 • Νικητοπούλου Έ. 20 • Νικολακόπουλο Δ. 200 • Νικολάου Δ. 100 • Νικολαΐδη Μ. 150 • Νικολαΐδου Έ. 50 • Νούση Σ. 100 • Ντελή Έ. 30 • Οικονομάκη Π. 15 • Οικονόμου Ά. 20 • Όρφανόπουλο Β. 150 • Παδουβῆ Ν. 150 • Παλαμιώτου Ά. Β. 20 • Πάλλη Μ. 100 • Παλογιαννίδου Μ. 50 • Πα-

ναγιωτάκη Ά. 20 • Παναγιωτόπουλο Γ. 600 • Παναγιωτουνάκο Γ. Σ. 50 • Πανιώρα Κ. Ί. 20 • Πάνου Ά. 50 • Πανούση Α. 20 • Πανούση Μ. 100 • Πανουτσοπούλου Κ. 50 • Παντελιῦ Μ. 300 • Παντζοπούλου Ά. 100 • Παντογιῦ Π. 240 • Παπαβασιλείου Ά. 50 • Παπαβασιλείου Ά. 60 • Παπαγεωργίου Ά. 60 • Παπαγεωργίου Β. 50 • Παπαγεωργίου Γ. 200 • Παπαγεωργοπούλου Ξ. 30 • Παπαγρηγορίου Σ. 20 • Παπαδάκη Κ. 30 • Παπαδάκη Μ. 10 • Παπαδάκη Χ. 50 • Παπαδάτο Κ. Ν. 150 • Παπαδέα Ά. 80 • Παπαδημητρίου Ά. 300 • Παπαδιῆ Μ. 60 • Παπαδόπουλο Γ. 20 • Παπαδόπουλο Ί. & Ε. 400 • Παπαδόπουλο Κ. 50 • Παπαδόπουλο Π. 50 • Παπαδοπούλου Α. 50 • Παπαδοπούλου Έ. 100 • Παπαδοπούλου Κ. 110 • Παπάζογλου Ε. 300 • Παπαθανασίου Ά. 10 • Παπαθανασίου Ά. 150 • Παπαθανασίου Β. 50 • Παπαϊωάννου Π. 40 • Παπακυριακού Ξ. 1.000 • Παπαναστασίου Γ. 40 • Παπανικολάου Ά. 50 • Παπασφυροπούλου Μ. 40 • Παπασταματίου Ά. 20 • Παπαστεργίου Δ. 70 • Παπασωτηρίου Γ. 20 • Παπαχρήστου Ή. 300 • Παπῆ Β. 300 • Παρασκευῆ Ν. 10 • Παργανῆ Ά. 20 • Παρδαλή Ά. 40 • Παρίση Π. 200 • Παρλιάρου Έ. 50 • Παρρά Ί. 60 • Πασχαλίδη Ά. 60 • Πάσχου Ά. Δ. 200 • Πατεράκη Ά. 300 • Πατούνα Έ. 120 • Πατρέλλη Μ. 40 • Πατρινοῦ Ε. 50 • Πάτση Κ. 50 • Πάτση Π. 20 • Παχιαδάκη Μ. 20 • Παχιαδάκη Ν. 70 • Παχιοῦ Ξ. 25 • Παχιοῦ Κ. 25 • Παχοῦ Π. 200 • Περγικέα - Παναγιωτοπούλου Ε. 50 • Περισοράτη Κ. 100 • Πέρρα Θ. 10 • Πεσλή - Τυμῆ Ά. Μ. 50 • Πηλιών Ά. 100 • Πιλάτου Θ. 105 • Πιλαφίδη Φ. 50 • Πιπερτζή Π. 40 • Πιλαγιώτη Σ. 20 • Πιλακούση Ά. 20 • Πιλασάρα Χ. 20 • Πιλατή Β. 500 • Πολεμικό Σ. τοῦ Έ. 310 • Πολίτη Ί. 30 • Πραβίτα Β. 50 • Ραφανλάκη Ε. 100 • Ρίζου Ά. 20 • Ρόδη Μ. 20 • Ροδίτη Ά.

50 • Ρουκουδή Ά. 100 • Ρουμπάνη Χ. 300 • Ρουσέλη Δ. 300 • Ρούσσο Ί. 20 • Ρούσσου Ή. 50 • Σαββέλη Χ. 150 • Σακισλή Χ. 210 • Σακιώτη Κ. 80 • Σαλικάσου Π. 50 • Σαλιτέρη Β. 10 • Σαμαλιτάνη Ά. 400 • Σαμαρά Ε. 20 • Σαμαραντόπουλο Δ. 20 • Σαραφίδη Ν. 70 • Σαραφίδου Έ. 5 • Σαράφογλου Ξ. 100 • Σαρδέλη Ν. 50 • Σαρμπάνη Θ. 150 • Σαρτζετάκη Ε. 700 • Σεκερτζή Σ. 10 • Σέμπο Γ. 1.000 • Σεφερίδου Π. 50 • Σησαμάκη Μ. 100 • Σιγάλου Έ. 20 • Σιδέρη Έ. 50 • Σινανίδου Φ. 30 • Σιούτη Σ. 30 • Σκαμάγκα Δ. 60 • Σκαμπετζάκη Π. 80 • Σκιαδά Μ. 100 • Σκίκο Ν. 100 • Σκληβούνου Μ. 20 • Σκουῆ Έ. 100 • Σολδάτο Ε. 200 • Σολωμονίδη Ά. 100 • Σοφινάο Δ. 500 • Σφυριδάκο Σ. 50 • Σφυριδοπούλου Ά. 100 • Σφυροπούλο Π. 500 • Σφυροπούλου Ά. 25 • Σφυροπούλου Β. 100 • Σταθακόπουλο Π. 20 • Στάθη Α. 30 • Σταθόπουλο Γ. 30 • Σταθόπουλο Χ. 50 • Σταθοράκη Χ. 100 • Σταθουλόπουλο Β. 50 • Σταματάτου Ά. 40 • Σταματή Π. 100 • Σταματοπούλο Ά. 20 • Σταματοπούλου - Ρούσσου Ξ. 60 • Σταυρακέλη Έ. 50 • Σταυριανό Γ. 50 • Σταυρόπουλο Δ. 200 • Σταυρόπουλο Ί. 200 • Σταυροπούλου Β. 20 • Σταύρου Κ. 50 • Σταυρουλιδάκη Β. 300 • Στεργίου Γ. 50 • Στεργίου Π. 40 • Στεργιούλη Β. 15 • Στέφα Γ. 50 • Στουγιαννάκη Λ. 50 • Στρατική Κ. 25 • Σύη. «ΑΓ. ΚΟΣΜΑΣ Ο ΑΙΤΩΛΟΣ» 200 • Σύλληγο Πολιτιστικό Αιγάλεω 20 • Συμεωνίδου Ά. 250 • Συμεωνίδου - Δέδε Έ. 25 • Συμπούρα Ά. 200 • Συνοδινοῦ Χ. Ά. 400 • Συρίγου Π. 100 • Συρμαγιά Θ. 50 • Σχολή Απολυτρωτική Ύπ. Θεοτόκου 950 • Σωτηριάδου Λ. 25 • Σωτηρόπουλο Χ. 60 • Σωτηροπούλου Ά. 200 • Ταμπάκη Γ. 1.850 • Ταρσοῦλη Δ. 150 • Ταταράκη Ε. 100 • Τελώνη Κ. 200 • Τεχναβῆ Α.Ε. ΑΝΕΕ 600 • Τζανετή Σ. 30 • Τζιντζίο Ά. 20 • Τζιντζίο Γ. 30 • Τζου-

Ἡ κ. Εὐγενία Γιδάρκου καί ἡ κ. Ἐλένη Καπιδάκη διακοιοῦν στή διανομή σασσιτίου στή Μαδαγασκάρη.

ανάκη Ε. 40 • Τηγάνη Π. 10 • Τηλιακοῦ Μ. 100 • Τίγκα Γ. 1.000 • Τοπιτζή Ο. 100 • Τότσικα Μ. 10 • Τούση Ἄ. 200 • Τουφεκούλα Δ. 200 • Τριγκάτζη Σ. 50 • Τρικαλοπούλου Μ. 50 • Τριλιβᾶ Χ. 20 • Τσαβού Μ. 200 • Τσακίρη Ἐ. 200 • Τσακριό Χ. 1.200 • Τσακριού Β. 1.000 • Τσάκωνα Σ. 50 • Τσαμαρδού Τ. 30 • Τσανακτῆ Γ. 120 • Τσελιάγκου Μ. 30 • Τσεμπέλη Σ. 50 • Τσιαντούλα Ἐ. 30 • Τσιατίρη Χ. 50 • Τσίγκα Ε. 30 • Τσικαλᾶ Δ. 30 • Τσινόγκου Λ. 10 • Τσίπα Ε. 500 • Τσίρκα Ἀ. 100 • Τσιρώνη Ἐ. 101 • Τσιτλαῖδη Ἰ. 100 • Τσολλάκη Ἐ. 100 • Τσολλακίδη Θ. 50 • Τσοπελοπούλου Χ. 20 • Τσουκαλᾶ Μ. 100 • Τσουράκη Σ. 25 •

Τσουρουκτζόγλου Μ. 50 • Τσουτσαῖο Ἡ. 500 • Τύπου Ἐ. 40 • Ὑφαντῆ Ἰ. 100 • Φακλαρῆ Ἰ. τοῦ Θ. 50 • Φανό Χ. 20 • Φασουλήρη Ε. 50 • Φίλιου Β. 10 • Φιλιππαίου Μ. 100 • Φιλιώτη Σ. 10 • Φίλο Ἡ. 40 • Φιτσώρου Ζ. 30 • Φλώρου 250 • Φούγια Κ. 400 • Φούρλα Ε. 350 • Φραγκιά Μ. 10 • Φράγκου Π. 100 • Φράγκου Χ. 20 • Φραγκουλόπουλο Ε. 50 • Φωτοπούλου Ἐ. 1.000 • Χαζάκη Β. 150 • Χαϊράκη Σ. 10 • Χαλκίτη Δ. 250 • Χαμακιώτη Σ. 150 • Χαμουρούδη Λ. 400 • Χαντζῆ Τ. 25 • Χαραλαμπίδου Μ. 15 • Χαραλάμπους Π. 20 • Χαρβαλάκη Ἀ. 20 • Χαρίση Θ. 100 • Χαρίση Σ. 20 • Χαρίτο Δ. 20 • Χατζάρα Μ. 20 • Χα-

τζηβέη Σ. 100 • Χατζηγεωργίου Α. 30 • Χατζηγιαννάκη Κ. 800 • Χατζηγιάννη Σ. 50 • Χατζηγιάννη Τ. 200 • Χατζηδάκη Μ. 500 • Χατζηκυριακοῦ Β. 50 • Χατζημανώλη Ἀ. 100 • Χατζημάρκου Σ. 100 • Χατζηρήγα Θ. 50 • Χατζησταυράκη Μ. 300 • Χατζησταυρίδου Ἀ. 50 • Χατζησταύρου Κ. 100 • Χήρα Ἀ. 200 • Χορομίδη Χ. 1.000 • Χουσάνη Θ. 40 • Χριστοφῆ Β. 15 • Χρυσικόπουλο Ἀ. 10 • Χρυσικοπούλου Ἐ. 50 • Χωριανοπούλου Α. 10 • Ψαράκο Μ. 10 • Ψαρουδάκη Π. 100 • Ψαρρά Μ. 100.

Ἐπιμέλεια:

Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης

Πάντα τά ἔθνη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

«Εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος» † ὁ Κεντρώας Ἀφρικῆς Ἰγνάτιος	2
Ἡ ἀναβίωση τῶν παραδοσιακῶν τελετῶν τῆς ἐνηλικιώσεως στό Β. Καμερούν † ὁ Καμερούν Γρηγόριος	3
... Μένει Ἐκκλησία ὅταν δεξιῶνται τοὺς ξένους... † ὁ Νιγηρίας Ἀλέξανδρος	8
«Διαβάς... βοήθησον ἡμῖν» Ἐλ.Γκ.	11
Ἐπίσκεψη τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου Β΄ στήν Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας Μαρία Μαυρίκου	12
Ὁ ἅγιος Ἱεράρχης Γουρίας	20
Οἰκονομική συμβολή τοῦ Γραφείου Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας κατά τό γ΄ καί δ΄ τρίμηνο τοῦ ἔτους 2009	22
Ἡ ἱερά Μητρόπολη Κένυας στό πλεῦρό τῶν παιδιῶν Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Κένυας	24
Νομοκανονικά Παν. Ἰ. Μπούμης	25
Δωρητές Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης	27

Πάντα τά ἔθνη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ἔτος ΚΘ΄, τεῦχος 113, Ἰαν.-Φεβρ.-Μάρτ. 2010

Τριμηνιαῖο ἱεραποστολικό περιοδικό

ΚΩΔΙΚΟΣ 3536

* Πληροφορεῖ μέ τρόπο υπεύθυνο γιά τίς ὀρθόδοξες ἱεραποστολικές προσπάθειες ἀνά τόν κόσμο.

* Ἐνημερώνει πάνω στήν πολύμορφη πραγματικότητα τοῦ κόσμου, πού περιλαμβάνει τόσα ἔθνη μέ ποικίλα προβλήματα καί χαρίσματα.

Ἰδιοκτητῆς: Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος - Ἰωάννου Γενναδίου 14 - Ἀθήνα 115 21.

Ἐκδότης-Διευθυντής: Ὁ Ἐπίσκοπος Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος, Γενικός Διευθυντής τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἰασιῶν 1, 115 21 Ἀθήνα.

Ἰδρυτής: Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Τυράνων καί πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος, Διετέλεσε Διευθυντής κατά τά ἔτη 1981-1992.

Υπεύθυνος ἑλίξης: Ἀρχιμ. Ἀλέξιος Ψωίνος, Διευθυντής Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Σύνταξη - Ἐπιμέλεια ἐκδόσεως: Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἐπιστολές - Ἐμβάσματα: «ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ» Ἀποστολική Διακονία, Ἰω. Γενναδίου 14 — Ἀθήνα 115 21 — Τηλ. 210-7272.315 - 317, Fax 210-7272.310.

Συνδρομή γιά 1 χρόνο:

Ἐσπερικοῦ	€ 5
Κύπρου	€ 12
Εὐρώπης	€ 12
Λοιπές χώρες	€ 14
Τιμή τεύχους	€ 1,25
* Γιά τοὺς φοιτητές καί μαθητές:	€ 2,50

* Ἡ τιμή εἶναι συμβολική. Δέν ἀποσκοπεῖ στήν κάλυψη τῶν ἐξόδων ἐκδόσεως, ἀλλά στήν υπεύθυνη διαμόρφωση ἱεραποστολικῆς συνειδήσεως. Γίνονται δεκτές προαιρετικῆς προσφορῆς γιά τήν ἐκδοση τοῦ περιοδικοῦ.

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Νικόλαος Κάλτζιας.

Διεύθυνση: Ἀσκληπιοῦ 10 - 175 64 Π. Φάληρο

ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ (All Nations)

Year 29, No 113, Jan.-Febr.-March 2010

The aims of the quarterly magazine "Panta ta Ethni" are:

* To provide information in a responsible way on Orthodox missionary efforts throughout the world.

* To arouse awareness of the multiform reality of the modern world.

Publisher: Bishop of Phanarion Agathangelos, General Director of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Founder: Archbishop of Tirana and all Albania Anastasios Yannoulatos. He was editor during 1981-1992.

Editorial Board: Foreign Mission Office of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Letters-Remittances: "ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ" (All Nations) Apostoliki Diakonia, 14, Io. Gennadiou St. — 115 21 Athens — GREECE. Tel. ++3210.7272.345.

Subscription for 1 year:

Greece	€ 5
Cyprus	€ 12
Europe	€ 12
Other countries	€ 14

Printed: By Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Καλλιτεχνική ἐπιμέλεια: Ἀποστολική Διακονία